

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 2. szám — 1940 január 4 csütörtök — Ára: 12 fillér

Magyar problémák

A magyar paraszt portája

Sok szó esett és esik arról, hogy a magyar paraszti hajlék egészségtelen. Főleg pedig olyanok beszélnek erről a kérdésről, akik maguk soha nem töltöttek egyetlen napot, vagy éjszakát se ilyen túlszűfolt, döngölt padlózatú, jóformán ablaktalan paraszt házikóban. A levegő, a hideg a nyirkos falak s föld valamennyi vetett ágya a betegségeknek. Elsősorban a morbus hungarikusnak, a tüdőbajnak. A por, mely a szobák földjét fedi, egyenesen biztató terjesztője ennek a bajnak. Egy-egy nátház meg valósággal ragály-telepet teremt az ilyen hajlékokból. A krakógó beteg a földre köp, eltapossa aztán a felszáradt, de végeredményben millió fertőző csírárt tartalmazó váladékra rácsap a sepregető asszony és a porfelhő pillanatok alatt újra meg újra fertőzi a gyermekeket és felnőtteket.

Az újabb telepítések alkalmával már gondoltak erre a nem vitás, de az a pár mintaház még nem jelent semmit népi egészségünk védelmében. Olyan kevés a minta, hogy nem lehet követni. Nem is követik, mert a mintaházak tövében álló régi házakat ma is úgy tartják rendben, hogy az már magában véve merőnyit az egészség ellen. Figyeljünk meg csak egy-egy ünnepelőtti magyar falut. A ház földjét újra tapasztják és ha elkerülte volna illetékesek figyelmét, akkor ezúton is felhívjuk a következő istenkisérto merőnyire a figyelmet. A ház leánya, vagy asszonya mindenekelőtt lótrágyát gyűjt, aztán ezt a gyűjtött, lehetőleg friss, tehát minél fertőzőképebb anyagot összegyűrja az agyagos sárga földdel. — A A gyűrt földet vízzel hígítják, feltapasztyják vele a szobaföldjét. Kézzelet természetesen, aztán mikor felszikkadt, homokkal hintik be.

Valóban Isten csodája, hogy még magyar van a földön.

Ez nem szórványos eset, ez a nagy általánosságban véghez vitt ünnepelőtti nagytakarítás első lépése száz magyar falusi ház közül 99 tájékán.

Most nem nehéz elképzelni, hogy milyen egészséges lehet az itt töltött esztendő sora. Nem nehéz elképzelni azt a szagot és azt a miazmás, poros, homokos porladó lótrágyás levegőt. Hogy ez használja az egészségnak, azt nem hiszem, hogy merné valaki ép elmével állítani. Aki ezt állítaná, az a nemzet leggonoszabb kártevője volna. Viszont ritkán akad tiltó szó, felvilágosító jóindulat is. És valljuk be, hiába is akadna, mert legtöbb esetben alig volna fogantatja. De az iskolai oktatás keretében bemutatott merevgörccs, vagy tüdővész szemléltető bemutatása már megállítja egy pillanatra a szívverést és elindíthatja egy jobb belátásra induló élet útját. A lótrágya és por veszedelme már magában véve is megérdemli, hogy minél többet foglalkozzunk a paraszti magyar házak portájával. Ha csak téglával, könnyen sűrölhető, mosható s nem is túl hideg téglával fednék be a magyar porták padlóját, már nagy eredmény mutatkozna. Könnyen lehetne akár mindennap mosni, amint azt magam több falusi háznál a mi vidékünkön már láttam. Ez magában véve nagy segítség volna az egészségvédelemben. Deszka padlóról ma alig beszélhetünk, de néhány négyzet méter téglaburkolat már a legszegényebb néprétegeknek is elérhető. Az első lépés tehát ez lehetne ezen a téren. Aztán jöjjön sürgősen az alábbiak kérdése, melyet nem lehet és nem tanácsos a mai for-

ROOSEVELT ÜZENETE AMERIKA ÁLLÁSPONTJÁRÓL

A finn hadsereg visszafoglalta a norvég határmenti területet és az oroszok megismételt támadásait visszaverte

Franciaország teljesíti Finnország iránti segélynyújtási kötelezettségét

London, jan. 3. Roosevelt elnök a törvényhozás 23. ülészakát megnyitó üzenetében hangoztatta, hogy a más világrészeket megrázó események éreztetni fogják hatásukat az amerikai polgárok mindennapi életében. Nem kell a borút indítanunk más nemzetek ellen — mondotta az elnök, — de előmozdíthatjuk más nemzetekkel karöltve az olyan béke létrejöttét, amely könnyíthet a világ bajain s ezzel segítünk saját nemzetünkön is. Milyen jövő vár ma gyermekeinkre, ha a többi világrészen kizárólag az összpontosított hatalom uralkodnék, ha a föld összes kis nemzetét elveszíténék függetlenségüket és ha a világ kereskedelmét egyetlen nemzet, vagy hadsereget keríténé kezébe fegyveres erővel. Remélem, — mondot-

ta Roosevelt, — e megfontolások után kevés amerikai strucc marad közöttünk. Roosevelt ezután az amerikai kereskedelmi egyezmények rendszerének kiterjesztését sürgette a tartós béke érdekében, amelyet a világkereskedelm régi rendszere nem biztosíthat. Majd ha eljön az ideje, az Egyesült Államok a világkereskedelmi csatornák felszabadítására fogja használni befolyását. Egyetlen nemzet sem a fegyverek erejével próbálja megszerezni azt, amit könnyen elérhet békés tanácskozások útján. Végül bejelentette az elnök, hogy tekintettel a bizonytalan nemzetközi viszonyokra, a haderők növelésére fog költség-előirányzatokat kérni, nem a páni remület, hanem a józan ész tanácsa szerint.

Egy hónapi kemény küzdelem mérlege

Helsinki, január 3. Egy hónap kemény küzdelem után el lehet mondani, hogy a karéliei földszoroson a finn csapatok mindenütt megtartották azt a vonalat, amely a Vuoksi folyótól indul ki és a karéliei földszoros központi és nyugati részén több tavat szel keresztül. Ezen a vidéken indították a szovjet csapatok a leghevesebb támadásokat. Úgy becsülik, hogy egyedül a karéliei földszoroson a szovjetorszoki 1000 harcsoest vetettek harcba. A támadásokat minden alkalommal nagy veszteségeket okozva, visszaverték. Különösen a gépesített és a páncélos csapatok elleni küzdelemben bizonyult kiválóan a finn harci módszer. Mind ezidélgi az arevonal legkülönbözőbb részén több, mint 400 harcsoest semmisített meg, vagy zsákmányoltak a finnek. A harcsoest legnagyobb részét a karéliei földszoroson zsákmányolták. Maguk a finnek biztosra veszik, hogy a jövőben továbbra is hatékony ellenállást tudnak kifejteni, még ha az ellenség szünet nélkül intéz tá-

madást és ha a szovjetorszoki támadást heves tüzérségi tűz is támogatja.

A háború elején a finnek arra szorítottak, hogy nehézségeket és súlyos veszteségeket okozzanak a szovjetorszoki csapatoknak s feltartóztassák előnyomulásukat. A finnek visszavonultak és elszakították magukat a már előre elkészített állásokba. Ezekből az állásokból kiindulva, intéztek ezután sikeres ellentámadást és sikerült is visszafoglalniuk az elveszett területek nagyrészét. Az első sikert Tolvajärvi-nél érték el. Itt az ellenséget kényszerítették, hogy 30 km-nyire vonuljon vissza egészen Aglajärviig, ahol a legutóbbi hét végén az orosz csapatokat megsemmisítették és nagy zsákmányt ejtettek. A másik döntő hadművelet Suomussalmánál történt, ahol hatalmas szovjetorszoki erőket vetettek latba, hogy Finnországot a legszűkebb részénél kettévágják. Suomussalmánál először kiűrtették a finnek, aztán ismét visszafoglalták. Az oroszokat egészen Kientejärvi vidékéig vetették vissza.

májában fenntartani. Ha másként nem megy, hatóságilag tiltsák meg, hogy az asztalosok egy bizonyos legkisebb méretnél kisebb ablakfákat készítsenek. Hozzanak törvényt ha kell, mert ez a kérdés nemzetvédelem. És az ablakrészeket ne tapasszák be ugyancsak marhatrágyával, homokkal, nehogy Isten mentsen, friss levegő juthasson be a lakásba. Érdekes és szomorú adatgyűjtés volna, ha valaki időt és fáradságot szánná arra, hogy egy-egy parasztház ablakát egy tél folyamán hányszor nyitják ki. Egészen bizonyos, hogy ötszáz közül három is alig akadna melyet egy-egy hosszú tél folyamán kinyitnának, illetve kinyitnának. Ott, ahol

hat, nyolc, sőt tíz ember rontja a levegőt és használja el nap-nap után, csupán akkor szellőzi, amikor hirtelen kinyitják az ajtót, hogy valaki kimenjen, vagy bejőjön. Arról nem is szólván, hogy a tél közepétől már kottlós tyúkuk ülnek és piszkolnak az ágyak alatt, majd a kikelt kicsírkék csiripelő hangoskodása tölti meg a poros, fülldet, bűzös magyar porták ezreit. Az se ritka eset, hogy éjszakára kutya, macska, esetleg malac is elvegyül ebben a szomorú magyar zsánerképben. S ha hozzá vesszük még egyes vidékek száritott trágya fűtését, teljes a kép, melytől akár idegrángást kaphat az olyan „fínom lélek”, aki esetleg falukutató mun-

Egy szovjet hadosztályt gyakorlatilag teljesen megsemmisítettek. Az oroszok több ezer halottat és nagy hadianyagkészletet hagytak hátra. A szovjetorszoki hadosztály maradványait szétszórták az erdőben. Az erdők megtisztítása most folyik. Salla vidékén és Petsamo környékén az ellenséget hátrálásra kényszerítették. A finn sikereket végül a Kuhmo és Lieksa vidéki finn csapatok hadműveletei tették teljessé. Itt a szovjetorszoki csapatokat egészen a szovjetorszoki területig verték vissza. A háború első hónapjaiban minden orosz kezdeményezést és minden orosz támadást teljesen megsemmisítettek. A tengeren a parti tüzérség, amely mint ismeretes, nagyfontossággal van Finnországra, a partoktól megfelelő távolságra tartotta a szovjetorszoki tengeri haderőt. A finn öböl lassanként befagy és a szovjetorszoki tengeri haderők cselekvési lehetősége csökken. A szovjetorszoki légihaderő a városok és az arevonal mögötti falvak bombázásával nyilvánvalóan megakartja félteleníteni a finn lakosságot. Most kitűnt, hogy a célt nem érték el. Minden alkalommal, midőn a szovjetorszoki légihaderő katonai célpontokat akart bombázni, csak igen nagy magasságból tehetette s ennek következtében nem okozott számottevő kárt. A finn légvédelmi tüzérség által elért eredmények minden várakozást felülmúlnak. A finn vadászgépek, amelyek száma és a gépek gyorsaságára nézve nem allanak a szovjet vadászgépek felett, igen súlyos veszteségeket okoztak az oroszoknak. A finn légvédelmi tüzérség és a finn repülőgépek által leszállásra kényszerített szovjetorszoki repülőgépek számát 150-re becsülik.

Fagyott orosz katonák a lövészárkokban

A Star szerint a finnek a Ladoga-tó és az Északi Jeges-tenger között több szovjetorszoki támadást vertek vissza és rengeteg hadi-

kát végzett, de még soha se éjszakázott ha mindjárt szükségből is egy-egy ilyen portán, melyet hála Istennek egyszerűmászor szülőasszonyok sikítása és újszülött gyermek élettől zengő sivalkodása is hangosít.

Magyar portákon álmodik a nyomor és ezer esztendő szenvedése szó nélkül reménykedik egy jobb jövőben. S nyomban kérdezzük meg, hogy áldottabb körülmények között hány és hány magyarral több nézhetne a derengő égre ma, ha napfényes, egészséges, tiszta háztájak őrizték volna egy ezredéven keresztül a nemzet gyökereit, a magyar falvak névét.

anyagot zsákmányoltak. Sallától délre a szovjetoroszok jelentékeny

része a lövészárkokban fagyott meg.

A finnek már orosz területen folytatják hadműveleteiket

Stockholm, jan. 3. A finn csapatok kedden folytatták hadmozdulataikat orosz területen és a keleti arcvonalon közeledtek Repola felé. Az ezen a vidéken történt határátlépéseknek átkaroló hadművelet a célja.

Az orosz haderők a finn keleti határ hosszúságában mindenütt visszavonulóban vannak. A finn csapatok az utolsó huszonnégy órában főleg a front középső és déli szárnyán értek el jelentős teretperedményeket. Az Uleaborg magasságában fekvő Suomussalmi környékén mindenütt az orosz határ mögé szorították vissza az ellenséget és Suomussalmi felé, Kuhmoniemi vidékén a visszavonuló oroszok üldözése közben szintén megközelítették az orosz határt.

Az országos havazás, amely most már a déli tartományokra is kiterjed, nagyon jó védelmet jelent a finneknek az orosz légítámadások ellen. Az Uleaborg és Aba ellen intézett újví orosz repülőátadások óta újabb orosz bombavetőgépek nem jöttek finn terület fölé. Helsinkiben a lehullott havat nem takarítják el az utcákról, hanem hóbarrikádokat emelnek belőle a házak mentén s így védelmezik az épületeket a bombaszilánkok elől.

London, jan. 3. A finnek újabb fényes győzelmet arattak a Ladoga-tótól ötven mérföldnyire északra a Tolvja- és Agia-tavak között, ahol három válogatott szovjet-orosz hadosztály harcolt. Ezek közül a finnek kettőt majdnem teljesen megsemmisítettek; a maradékot pedig kiindulópontjától húsz mérföldre vetették vissza.

A Renter Iroda haditudósítója jelenti, hogy meghallgatásra ta-

lált a finnek leghőbb imája; a gyilkos hóvihár teljesen megbénította a Mannerheim-vonal elleni szovjetorosz támadást.

Helsinki, jan. 3. Megerősítik, hogy a finn hadsereg balszárnya az északi arcvonalon visszafoglalta az egész norvég határral szomszédos területet Nausitól Petsamóig.

Finn hadijelentés

Helsinki, jan. 3. A finn főhadiszállás január hó harmadikán a következő jelentést adta ki: Szárazföldi hadsereg: január hó másodikán a karéllal földszoroson a szokásos tüzérségi tevékenység folyt. Taipalejoki mellett az ellenség tüzérségi tüze délelőtt, a támadás előkészítésére déli egy óráig egyre fokozódott. Utána az ellenség gyalogsága heves támadást kezdett. Gyalogságunk és tüzérségünk úgy a támadást visszaverte, igen nagy veszteségeket okozva az ellenségnek. Este pedig az ellenség Rajjalahdrenjärvi felé északra is támadott. Ezt a támadást visszavertük. A Ladoga-tó felé északkeletre egész nap folyt a harc néhány támaszpont birtokáért. Ezenkívül élénk tüzérségi és járőrtvékenység folyt. Alttajoki mellett csapataink megsemmisítettek egy géppuskával megerősített ellenséges tábor. Az ellenség ellentámadásait vissza vertük. Suomussalmi mellett csapataink Raate irányában megsemmisítettek öt páncélos harcokocsit és két páncélos gépkocsit. Juntusranta irányában csapataink elérték a Kokojärvi nyugati partját. Az arcvonal másik szakaszáról nincs jelentés való.

Tengeri haderők: A Ladoga-tó partján kisebb harcok folytak. Egyébként január hó másodikán a vihar és hófúvások megakadályozták a haditevékenységet.

Légi haderők: Említésre méltó ellenséges légitvékenység nem volt. A nap folyamán megtaláltuk az ellenségnek azt a három repülőgépet, amelyek megsemmisítését eddig bizonytalannak tartottuk. (MTI).

Daladier válasza a Népszövetség felhívására

Páris, jan. 3. Daladier miniszterelnök válaszolt a Népszövetség főtákarának táviratára, amelyet december 18-án a Népszövetség közgyűlésének és tanácsának, a finnek felhívására hozott határozatáról a francia kormányhoz intézett. Daladier válaszában kijelentette, hogy Franciaország teljes mértékben csatlakozik a Népszövetség közgyűlésének és tanácsának döntéséhez és a népszövet-

ségi okmány rendelkezésének keretében és a Genfben előírt alakiságoknak megfelelően teljesíti a megtámadott Finnország iránti segélynyújtási kötelezettségét.

Hozzáteszi, hogy a francia kormány minden lehető mértékben teljesíti feladatát és kész együttműködni a többi népszövetségi és nem népszövetségi hatalmakkal, amelyek alkalmazkodni kívánnak a genfi indítványokhoz.

Az angol és olasz nagykövet elhagyta Moszkvát

Moszkva, jan. 3. Sir William Seeds moszkvai angol nagykövet kedden este 10 óra 30 perckor vonaton elutazott Moszkvából. A nagykövet Románián, Jugoszlávián és Olaszországon át tér vissza Angliába meghatározatlan időtartamra. A pályaudvaron búcsúztatására Nagiar francia nagykövet nevében Payant meghatalmazott miniszter jelent meg. Ugyancsak megjelent a pályaudvaron Haydar török nagykövet is. Moszkva, jan. 3. (Havas.) Rosso moszkvai olasz nagykövet kormánya utasítására szerdán este visszautazik Olaszországba.

London, jan. 3. A Daily Telegraph washingtoni levelezője biztosra veszi, hogy az Egyesült Államok törvényhozása egyhangúan elengedi Finnország amerikai adósságait és rövidesen annak lehetőségéről tanácskozik, hogy az Egyesült Államok szakítsák meg a diplomáciai összeköttetést Oroszországgal a Finnország elleni támadás újabb rosszallásaként.

Newyork, január 3. Hoover, a finn segélybizottság elnöke bejelentette, hogy 220 amerikai újság közreműködésével december hó 24-ig 101.073 dollárt gyűjtöttek össze az amerikaiak körében. A bizottság eddig már 300.000

dollárt küldött Finnországra.

London, jan. 3. Nagiar moszkvai francia és Seeds angol nagykövettel együtt immár a harmadik nagyhatalom diplomáciai képviselője hagyja el a szovjetorosz fővárost.

A News Chronicle római levelezője szerint különös jelentőséget kölcsönöz az olasz-szovjetorosz viszonyra az a hír, hogy Szovjet-Oroszország feladta a Balkán elleni szándékait és hogy Irán és Irak olajforrásainak megszerzését tervezi a közeljövőben.

Alpesi vadászlégió Finnország segítségére

Páris, jan. 3. A francia és az angol kormány között tanácskozások folyna a Finnországnak szánt segélynyújtás tárgyában. A nyugati nagyhatalmak a finn önvédelmi harc hathatósabb támogatását és a legteljesebb együttműködés szellemében, módszeresen, egyben pedig a közös hadi célok állandó szem előtt tartásával szervezik meg. Elsősorban tüzérségi és légi hadianyag, valamint kórházanyag utánpótlásáról van szó. Lehetséges azonban, hogy a zord klímához

Évekig tartó szép ruhája lesz, ha

KÖRÖSI

Angol és külföldi szöveteiből

vásárol anyagot.

és megedzett alpesi elemekből szabadsapatok megszervezésére is sor fog kerülni.

Ma már a francia társadalom minden eleme, még a kezdetben óvatos és aggodalmaskodó elemek is Finnország gyors megsegítését

sürgetik. Reynaud pénzügyminiszter szenátusi nagy beszédének kétségtelenül az a szakasza aratott legnagyobb sikert, mely a hősi- sen küzdő finn nép megsegítésével foglalkozott.

Német cáfolat külföldi híresztelésekre

Berlin, jan. 3. A Német Távirati Iroda jelenti: Ellenséges részről a sajtóban most jelentéseket terjesztenek, amelyek szerint Németország fegyverrel támogatja Finnországot. Ugyanakkor pedig azt is terjesztik, hogy Szovjetoroszország Németországtól katonai segítséget kért és e célból Németország tisztokat, technikusokat és hadianyagot küldött Oroszország-

nak. Illetékes helyen ezzel kapcsolatban megállapítják: felesleges rámutatni arra, hogy mindezek az állítások teljesen légből kapottak. Ezekkel a jelentésekkel ismét kértelműséggel próbálják megvádolni Németország világos magatartását a finn-szovjetorosz konfliktusban, hogy ezáltal zavart okozzanak a semlegeseknek.

A nyugati frontról

Berlin, jan. 3. A német véderő főparancsnoksága közli: a nyugati arcvonalon csekély tüzérségi és járőrtvékenység, valamint határőrző s felderítő repülés folyt. Ama kísérlet során, hogy a németn öbölbe behatoljanak, a német Messerschmitt repülőgépek lelőttek három legújabb típusú Wickers Wellington angol bombázó repülőgépet. Német részről nem volt veszteség.

Berlin, jan. 3. A Mosel és Pfalz erdő között az ellenség gyenge zavaró tüzet bocsátott a német állások előtti területre. A Rajna mellett az ellenség páncéltörő ágyúkkal és géppuskákkal lötte az egyes német fedezékeket. A németek azonnal viszonzták a tüzelést. Hét német és 12 ellenséges repülőgép között

Merzig közelében légi harc volt, de egyetlen gépet sem löttek le.

Párizs, jan. 3. A járőrök és felderítő csapatok, bár az idő rossz, folytatták a megszkott élénk tevékenységet abban az elhagyott övezetben, amely a francia és német csapatok állását elválasztja. A francia előőrsek kedden kora délután, különösen a Vogézekben, ahol a terep igen egyenetlen, német felderítő csapatok közeledését jelezték. A francia osztag a hóval fedett erdőn át azonnal elindult, hogy szembeszálljon az ellenséges csapattal, de ez — miután élénk tűz alá vették — haladéktalanul visszavonult és hátrahagyta a vezetőbizt holttestét.

A szovjet politikai biztosok rendszere megbukott

Helsinki, jan. 3. A Helsingín Sanomat Moszkvából úgy értesül, hogy komoly nézeteltérések merültek fel a vörös hadsereg vezérkara és a kommunista párt titkársága között. A leningrádi katonai körzet parancsnokságától panaszok érkeztek Moszkvába, hogy a szovjet hadsereg mai rendje megnehezíti a hadviselést a finn fronton. Mint ismeretes, az orosz hadseregben minden alakulatnál, ezredtől fefelé, két vezető van egy katonai és egy politikai. Minden csapat hadi parancsához három aláírás szükséges. A csapat katonai parancsnokáé, a politikai népbiztosé és az ezred, vagy zászlóalj parancsnokáé. Ez utóbbi megerősíti a két előző aláírását.

Mint hogy az ilyen rendszer nehézségeket okoz, ha gyors határozatra van szükség, a leningrádi katonai kerület parancsnoksága azt követelte, hogy hadmozdulatokkal foglalkozó napi-parancsokat joga legyen a katonai parancsnoknak egyedül aláírni. A katonaságnál működő politikai népbiztosi állást Tuhaacszevszkij marsal annakidején eltörölte, amikor azonban őt kivégezték ismét bevezették a régi rendszert és a szovjet hadsereg ismét a kommunista párt befolyása alá került.

Mértékadó körökből úgy értesülünk, hogy a „politbüro” a leningrádi katonai körzet parancsnokságának említett kívánságát visszautasítja.

A belga hadügyminiszter Hollandiában

Hága, jan. 3. De Man belga hadügyminiszter váratlanul Hágába érkezett. A sajtó képviselői előt kijelentette, hogy a holland hadsereg szabadságolási rendszerét akarja megismerni, mert az ő feladata a belga hadsereg szabadságolási kérdésének végrehajtása. Hágában valószínűnek tartják,

hogy a belga miniszter egy napra tervezett hollandiai tartózkodása alatt a holland illetékes ténylezőkkel egész sor megbeszélést folytat.

„Uj keresztesháború”

Madrid, jan. 3. Az Alcazar első oldalán „Sürgősen meg kell segíteni Finnországot” címmel közöl cikket. A cikk szerint „Finnország erdői és tavai közepett folytatja nagyszerű háborúját és testével védi a nyugati civilizáció kincsét. A körülmények új kereszties hadjáratot követelnek a kereszténységtől és a „caballerók” nem vonhatják ki magukat az is- tenért és civilizációért megindult küzdelemből.” (MTI.)

V i g s z i n h á z

A magyar filmgyártás ünnepi eseménye!

Az első magyar repülőfilm:

Szárnyas dandár

(Zúgnak a szírnák)

A légvédelem és légoltalom hősei- nek izgalmas élete és szerelme. Főszereplők: RAJNÁY, LUKÁCS MARGIT, GREGUSS ZOLTÁN, MIHÁLYFFY VÉRTES.

Tasnádi Kardoss Gyula nagykereskedő holttestét Bécsben elhamvasztják

A hamvakat később Debrecenbe hozzák

Mély részvételt keltett városunkban Tasnádi Kardoss Gyula nagykereskedő halála, mely, mint jelentették, Bécsben következett be. Kardoss Gyula balesetéből kifolyólag Bécsben újabb operációnak vetette alá magát. A műtét után komplikációk léptek fel, melyek halált okoztak.

A debreceni társadalom minden rétegében mély sajnálattal fogadták a kiváló nagykereskedő tragikus halálának hírére. A gyász és részvét fokára jellemző az a számtalan kérdezősködés, mely szerkesztőségünkben történt afelől, hogy hazaszállítják-e az elhunyt holttestét és mikor lesz a temetés. Mint már tegnapi számunkban jeleztük, a háborús viszonyok miatt elvárhatatlan akadályok gördültek azelőtt, a kegyetes terv

elő, hogy Kardoss Gyula holttestét hazaszállítsák, — hogy honi földben találjon örök nyugalomát. Bécsben a holttest elszállítására semmiképpen sem lehetett vagont kapni, így nem tudják hazaszállítani a holttestet. Ilyen előzmények után arra határozta el magát a gyászoló család, hogy az elhunyt hamvait a bécsi krematóriumban elhamvasztatja és a hamvakat hozatja haza későbbi időpontban, mikor erre lehetőség nyílik. A krematóriumban a hamvakat díszes hamvederben megőrzik, míg a családtagok elszállítatják.

Mint értesülünk, Kardoss Gyula holttestét egyházi szertartás után ma hamvasztják el Bécsben. A gyászoló család gyászjelentést ugyancsak ma ad ki a gyászesetről.

A földrengés után árvíz pusztít Törökországban

Megrendítő részletek a sorozatos katasztrófákról

A Kelet-Anatóliában pusztító földrengés után most Nyugat-Anatóliában árvíz rombol és a folyók áradása olyan méretű, hogy Szmirna környékén minden falu víz alá került.

A „Climhuriyet” című lap külföldi tudósítója szerint a Simay-folyó áradása megsemmisítette a 16.000 lakosú Mustafa Kemal város öt városrészét. Itt mintegy ezer ember vesztette életét. A környező falvakban is sok ember és

háziállat fulladt meg és súlyos anyagi kár is. A szerencsétlenség nagyságát az összeköttetések megszakadása miatt még nem lehet pontosan megállapítani.

A magas vízálású Simay-folyó megváltoztatta folyását és többé nem a Marmar-tengerbe ömlik, hanem Brussa mellett az Apollónia-tóba. A tó vize ennek következtében átesapolt a partokon, úgyhogy itt is sok falut fenyeget az áradás veszélye. A szerencsét-

lenség színhelyén katonai segélycsapat dolgozik.

Az isztambuli—ankarai vasútvonalon be kellett szüntetni a közlekedést, mert a Sakarya-folyó árja elsodorta az egyik legnagyobb vasúti hidat. Arvíz pusztít a Marmar-tengertől délre fekvő síkságon is, Brussától egészen Magnézsiáig, sőt víz alá került az Égei-tenger partvidékén fekvő Szmirna környéke is.

Míg az elemi csapás által sújtott vidéket a kiáradt folyók öntötték el, addig a tengerparton a vihártól korbácsolt tenger szökőárja víz végbe mérhetetlen pusztításokat. A megáradt folyók vize a holttestek százait sodorja magával s a lakosság csónakokon és hirtelen összetakolt tutajokon igyekszik magasabb vidékekre menekülni.

A segélycsapatok moterosónakokon járják a vidéket és igyekeznek megmenteni a külvilágtól teljesen elzárt embereket. Az ártereng alatt egyes falvak teljesen eltűntek s csak a magasabb házak teteje látszik ki a vízből. A gátak egymásután omlanak össze és az ár feltartóztathatatlannul hömpölyög végig a földeken.

Ugyanakkor, amikor az árvíz mérhetetlen pusztításokat víz végbe, újabb és újabb földlökések döntik romba a falvakat. Csupán a földrengéskatasztrófa halálos áldozatainak számát nyolcvanezerre becsülik. A földrengés mintegy hatvanzer négyzetkilométernyi területen mindent rombadöntött.

A kisázsiai félsziget északnyugati részében, a Fekete-tengertől az Égei-tengerig, valamennyi folyó kilépett medréből. Kiáradt a Sakarya, Törökország egyik legnagyobb folyója is és többszáz ki-

16. KIBARAI

REKLÁM HIRADÓJA

Ismét

egy jó alkalom

olcsó vásárláshoz

női szövet ruha

P 18'60

Benyáts ÁRUHÁZ

10 méter hosszúságban előtörté az adakazari síkságot. A mentési munkálatokat nagyon megnehezíti, hogy borzalmas hóviharak dühöngenek ezen a vidéken és az orkán hatvan kilométeres sebességgel száguld a völgyek felett.

Yozgatban és a földrengéssújtotta Eridzsán szomszédságában nyugatra fekvő vidéken kedden 14 óra 45 perckor heves földlökést észleltek. Kilenc faluban kilencvenhét ház összedőlt, hatvanhét pedig megrongálódott, de emberéletben nem esett kár. Csankereből 10 óraker szintén jeleztek földlökéseket.

LENGYEL

VÁROSI

KISTEMPLOM MELLETT

BUNDA BUNDA

Grüntfeldnél

Kinevezések a postánál

Vecsey Márton pt. tanácsost postaigazgatóvá nevezték ki

A kereskedelmi és közlekedésügyi miniszterium vezetésével megbízott m. kir. iparügyi miniszterium előterjesztésére a posta fogalmazási szakán Vecsey Márton (Debrecen) pt. tanácsost, pt. igazgatóvá, a 6. fizetési osztályba, a m. kir. posta műszaki szakán pt. műszaki tanácsossá, a 7. fizetési osztályba kinevezték Gazdag Pál debreceni pt. műszaki tanácsosi címmel és jelleggel felruházott pt. főmérnököt.

A m. kir. posta műszaki férfi tisztviselő szakán pt. főellenőr lett Tasnady Ferenc (Debrecen).

A posta vezérigazgatója kinevezte a posta forgalmi szakán pt. főtisztá a 9. fizetési osztályba Tatár Gyula, Konecz Sándor (Debrecen) I. oszt. pt. tiszteket, I. oszt. pt. tisztá, a 11. fizetési osztályba kinevezte dr. Minczer Béla (Debrecen).

2. oszt. postatisztá a 11. fizetési osztályba kinevezték: Gál Sándor, Somlay Ferenc pt. gyakornokokat (Debrecen). Posta segéjellenőrré a 10. fizetési osztályba kinevezték: Pere József (Debrecen) pt. segéjtitkár, a postaüzemi női tisztviselő szakán pt. ellenőrré a 9. fizetési osztályba kinevezték Molnár Hona (Debrecen) pt. s-ellenőrt, pt. s-ellenőrnővé a 10. fizetési osztályba kinevezték Tóth Etelka, Böszörményi Erzsébet (Debrecen), Bernát Olga (Debrecen), pt. s-tisztnököt.

Postasegéd-tisztviselő kinevezték a 11. fizetési osztályba Komka Károlyné (Debrecen) és özv. Dietrich Lászlóné (Debrecen), Bommerszbach Erzsébet (Debrecen) pt. kezelőnőket. A m. kir. postakezelőnőknél pt. kezelőnővé Bohuss Borbála (Debrecen) pt. díjnőknét.

Felakarta akasztani 72 éves völegényét a 62 éves menyasszony

Egy nyirbogáti asszony, özvegy Halajkó Józsefné került a csendőrök kezére, mert rábizonyosodott, hogy a 62 éves asszony meg akarta fojtani 72 éves völegényét, Vámos Istvánt.

Az asszonynak pár hónappal ezelőtt elhalt az ura. Nemsokára rá megismerkedett Vámos István 72 éves emberrel, akivel össze is köl-

tózott, mert Vámos házasságot ígért neki. Az asszony pár száz pengőt vitt a házhoz, amiből eleinte bőven tellett, a pénz azonban egyre fogyott s karácsonyra már annyi sem jutott, hogy meleg étel kerüljön az asztalukra. Emiatt összekaptak, a helyzetet azonban még súlyosbította Halajkóné féltékenysége is. Karácsony másod-

napján Vámos már este hét óraker fefeküdt aludni. Özv. Halajkóné rövid habozás után elhatározta, hogy leszámol Várossal s megöli. Pokoli tervének kivételére egész fantasztikus módot talált ki. Spárgát és kötelet keresett elő, amivel az alvó férfi lábát összekötözte, azután hurkot vetett a nyakába és a gerendában levő erős szegre erősített kötelet teljes erejével megrán-

totta, hogy hirtelenkedő völegényét felakassza.

A férfi azonban felébredt és kétségbeesett segélykiáltásaira be-szaladtak a szomszédok, akiknek még sikerült idejekorán levágni a kötélről Vámos Istvánt, aki időközben elvesztette eszméletét. A gyilkosságot megkísérlő asszonyt a csendőrök letartóztatták.

Létrejött a bolgár szovjet kereskedelmi megállapodás

A szófiai lapok jelentése szerint a Moszkvában tartózkodó bolgár kereskedelmi küldöttség és a szovjet kormány megbízottai között folytatott tárgyalások eredményre vezettek. Hír szerint a bizottságok között megegyezés jött létre. A megegyezés többek között kimondja, hogy Szovjet-Oroszország és Bulgária között a légi járatot rövidesen megindítják. Egyelőre

havonta csak kétszer fognak közlekedni a repülőgépek és a forgalmat szovjet-orosz gépek bonyolítják le.

A moszkvai szovjet-orosz—bolgár tárgyalások kereskedelmi és hajózási szerződés megkötésére irányulnak és — amint a Magyar Távirati Iroda jelenti Szófiából — a szerződés aláírása küszöbön áll.

Részleges tisztújítás a Debreceni Orvosi Kamarában

A Debreceni Orvosi Kamara január hó 3-án részleges tisztújító közgyűlést tartott, amelyen a kinevezések és elhalálozás folytán megüresedett tisztségek kerültek betöltésre. Egyhangú választással

főtítkár lett dr. Ádám Gyula, a nagyterdei városi fürdőnek a közelmúltban szerződötött igazgató-főorvosa, títikár dr. Meeseky László gyermekklinikai tanársegéd, pénztáros dr. Csicsák György fogszakorvos, ellenőr dr. Tatár József szemklinikai tanársegéd. A megválasztottak nevében főtítkár mondott köszönetet a bizalomért.

Hungária tilmszínház.

IRÉNE DUNNE és CHARLES BOYER gyönyörű filmje: a

DÖNTŐ SIKERT ARATOTT a tegnapi bemutatón:

Várlak...

MÉG MA NÉZZE MEG!

Előadások: 5, 7, 9-kor!

VILÁGHIRADO!

Színház, Film, Szórakozás

CSOKONAI SZÍNHÁZ MŰSORA:

Január 4-én este: Aranyrózsa. A) bérlet.

Január 5-én este: Aranyrózsa B) bérlet. Január 6-án délután: Búcsúkerítő, (mérésékelt helyár).

Színházi iroda jelentése:

Ma este lesz a rádió által is közvetített „Aranyrózsa”-nak a premierje. Ezt a gyönyörű darabot Szele György és Gábor József, a két kitűnő debreceni szerző írta és Tolnay Andor rendezésében kerül ma a debreceni közönség elé, ragyogó kiállítással és nagyszerű szereposztásban.

Az „Aranyrózsa” (csütörtökön A) bérletben, pénteken B) bérletben, szombaton, vasárnap délután és este és hétfőn este kerül egyelőre színpadra.

Szombaton délután mérsékelt helyárral Tolnay Andor felléptével a „Búcsúkerítő” van műsoron.

SZÍNHÁZI KIS TUKÓR

T. MEDGYESSY JUCI, a Tolnay-társulat kiváló hősnője, aki olyan emlékeztető nagy sikert aratott finom, művészi játékaival, gyönyörű zengő magyar beszédével az „Erzsébet”-ben, felép az „Aranyrózsa” előadásain is a debreceni közönség őszinte örömeire. A kitűnő drámai hősnő a cifra asszony alakját viszi színpadra a poétikus daljátékban.

SZELE GYÖRGY és GÁBOR JÓZSEF debreceni szerzők kitűnő alkotása az „Aranyrózsa” mely finom, poétikusan romantikus meséjével, szép, magyaros muzsikájával méltán aratott nagy sikert úgy a kassai ősbemutatón, mint a rádió közönsége előtt. Tolnay Andor direktor káprázatos kiállításban, mesészerű látványossággal, hatalmas tömegjelenetekkel rendezte a debreceni szerzők darabjának előadását, mely egyike lesz a kitűnő együttes legszebb produkciójának.

HUSSZONNÉGY ÓRAVAL előadás előtt elkelt minden jegy a színház szilveszteri kabaréjára, melynél mulatságosabb, kitűnőbb műsort régen nem látott a debreceni közönség. Tekintettel arra, hogy még két táblás házra való közönség volt kénytelen jegy nélkül elmenni, Tolnay direktor közlésvántra, egyik délutáni előadás műsorára tűzi a Selmecey Mihály által rendezett ragyogó látványos műsorról, szikrázóan szeltemes kabarét.

AZ ESET HŐSE ismét a két nagy-szerű Tolnay-gyerek: Jutka és Vera. Az ennlvalóan bájos, aranyos csöpp-ségek képezik Tolnay Andor igazgató egyetlen gyöngye pontját. Ezt a társulat tagjai is jól tudják és mikor valamelyik nagyobb előlegben levő tag már minden pénzszerezési ötletet kimerített, a kis Vera, vagy Jutka nevében levelet ír Tolnay direktornak, hogy „kedves aputám, az a szegény X. bácsi nadon med van szorjulva, léd szives adjál nél húsz pengőt, a contó.” Az eredmény minden esetben meg van.

TIMÁR ILA ragyogó játéka volt az eseménye a „Cigánybáró” reprízének. Maga az előadás kiállításban, színészek teljesítményében, elsősorban pedig a kórus nagyszerű munkájával olyan volt, amilyet minden elismerés megilleti a Tolnay-társulatnál. Ennek a kitűnő együttesnek szereplése a debreceni színházban fénynapjait varázsolja vissza. A közönség pedig olyan lelkesen fogadta a nagyszerű együttest, élen a gyönyörű hangú Timár Iával, hogy a „Cigánybáró” repríze régi, forróslásterű esték emlékeit varázsolta vissza a Csokonai Színház öreg falai közé.

A TOLNAY-EGYÜTTES soronkövetkező előadása a „Gyertyafény”, ez a franciásan szellemes, rendkívül kényes témájú, pompás muzsikájú zenés vígjáték lesz és utána jön remek szereposztásban Selmecey Mihály rendezésében a romantikus nagyoperett a „Pusztai szerenád.” Ezt követi Planquette híres operettje a „Rip van Winkle” Tolnay Andorral, majd a rádióközvetítéssel előadásra kerülő ősbemutató, a „Tiltott gyümölcs”.

A film világából

VÁRLAK. Bemutatta a Hungária mozgó. Szép, finom poézissal átszőtt meséjű, művész film a fészerepekben Irène Dunne és Charles Boyer ragyogó alakításával. A kísérő műsor érdekes.

NÉHA A PREMIERPUBLIKUM IS MEGBUKIK.

A mozilátogató tömegek rendszerint szírián igazodnak, hogy mi történik

egy-egy filmmel a premiermozikban. Ha ugyanis a pesti elsőhetes mozikban sikere van egy filmnek, úgy az rendszerint általános, országos sikert jelent. Néha azonban fordul a kocka, mint pl. most is, a „Hölgyek előnyben” című filmvígjáték esetében. Hogy, hogyanem ez a film a premiermoziban nem érte el a várt eredményt, viszont az úgynevezett utánjátszó színházakban az ide-

szézon legnagyobb anyagi és közönség-sikerét aratta. A válogatós pesti elő-kelőségek ennek híre nyomán most a kisebb mozikat keresik fel, hogy élvez-hessék a filmet, amely szerintünk is egyik legkedvesebb, legsikerültebb, leg-mulatságosabb vígjátéka az idei szezon-nak. A „Hölgyek előnyben” már a leg-közlebbi napokban műsorra kerül a vidék nagyobb városaiban is.

Ma este lesz Faragó György zongoraestje

A nagy érdeklődéssel várt hangver-seny napja elérkezett.

A Zenekedvelők Köre mindjárt az új év kezdetén világhírű magyar művészt szerepeltet műsorán. A sokoldalú és markáns egyéniségű fiatal zongorista nagyszerű műsorát az alábbiakban ad-juk:

1. Bach J. S.: B-dur capriccio.
2. Beethoven: C-moll szonáta op. 13. (Pathétique.)
3. Schumann: a) Des Abends, b)

Traumswirren; Chopin: a) Desz-dur nocturne, b) cisz-moll keringő, c) cisz-moll scherzo.

4. Liszt: Két etűd a) Hárfaeűd, b) La Leggerezza.

5. Bartók: C-dur rondo, Kodály: Meditation, Dohnányi: A-moll capriccio.

6. Schubert: Wanderer-fantázia.

Napijegyek Csáthynál P 2-től, cson-kabérletben 1.20-tól, diákjegyek 60 filléért válthatók.

Harminckét tisztviselői kinevezés Debrecen városnál

Debrecen város tisztviselői ka-rába dr Kölessey Sándor polgár-mester a tegnapi napon 32 tiszt-viselőt nevezett ki. Az újrvi tömeges kinevezések arra minden tekintet-ben érdemes tisztviselőket értek, akik jórészt már hosszú évek óta állnak a város alkalmazásában és eddigi munkásságukkal úgy felel-teik elismerését, mint a közönség rokonszenvét és megbecsülését ki-érdemelték. A kinevezett új tiszt-viselők névsora a következő:

Szegényügyi biztossá kinevezte a polgármester Jákó Imre id. napi díjast.

Allandósított napidíjasokká ki-nevezte dr Kölessey Sándor polgár-mester Kapusi Imre, Katona Béla, Dózsa Ernő, dr Gyöngyössi Zol-tán, dr Miklósi Béla, dr Vadász Sándor, Fehér Mihály, Holló László és Fogarassy József tisztviselőket.

Ideiglenes napidíjasokká ki-nevezte a polgármester Kassai Ti-bor, Domokos Gyula, Dávidházy Etel, Mezei Ilona, Kapross László, dr Vass József, Fülöp Gyula, Mat-kó Imre, Gráf Anna, Hamar Gyu-la, Kovács Margit, Dienes Ida, Némethi László tisztviselőket.

Főiskolai végzettséghez kötött ADOB-os állásra kinevezte a pol-gármester a főorvosi hivatalhoz dr Csicsák György orvost, továbbá Victorisz Ilona és dr Péntek Ilona tisztviselőket.

Középiszkolai végzettséghez kö-tött ADOB-os állásra kineveztek Rantál Erzsébetet, Heves Gyula, Lovász János, Piskai György, Szikszay Béla és Nemestóti Szabó Albertet.

A kinevezett tisztviselők né-hány napon belül leteszik a hiva-tali esküt.

Eljárás nyilas képviselők ellen tiltott egyenruhaviselés miatt

Budapest, január 3. Három nyilas képviselőt idézték meg tegnapi a bu-dapesti rendőrbíró. A feljelentés szerint dr. Rátz Kálmán, Mosonyi Ká-mán és Körödy Tibor országgyűlési képviselők a múlt év augusztus 27-én, az emlékeztető nyilas autós tüntető felvonulás alkalmával vállpántos és oldalszijas, eszímás egyenruhát visel-tek. Ezzel tiltott egyenruhaviselés ve-ségét követték el, mert az ismeretes rendelkezések alapján politikai pártok tagjai nem viselhetnek formaruhát. A megidézett nyilas képviselők közül csak Rátz Kálmán dr. jelent meg a rendőri büntetőbíró előtt. A másik két képviselő nem vette át az idézést és így ügyüket csak később tárgyalják.

A személyi adatok felvétele során Rátz Kálmán elmondta, hogy foglal-kozása: író, ny. huszárörnagy, jelenleg országgyűlési képviselő. A rendőri büntetőbíró megállapította, hogy a Ház felfüggesztette Rátz Kálmán men-telmi jogát, majd ismertette a feljelen-tést, mely szerint a tüntető taxiséta alkalmával Rátz Kálmán fekete esz-manadrágot, zöld inget, eszímát, fekete nyakkendőt és zekéjén oldal- és váll-szijas viselt. Ezenkívül nyilasjelvényt is kitézött.

— Tagadom a vádat — mondta vá-laszában Rátz Kálmán dr. — Az igaz, hogy fekete eszmanadrág és zeke volt rajtam, de sem vállszijas, sem derék-szijas nem viseltem.

Rátz Kálmán kihallgatása után Hepke Rezső rendőrfőfelügyelő, szol-gálatonkívüli őrnagy tett tanuvalle-mást. Elmondta, hogy a felvonulás-nak határozottan tüntető jellege volt. Megállította a kocsisort és igazoltatta a bent ülőket. Az egyenruhás utasok mind országgyűlési képviselők voltak

— mondja — és így nem állíthattam őket elő, csupán feljelentést tettem ellenük tiltott egyenruhaviselés címén, mert mindannyian fekete eszímát, zekét, zöld inget, vállszijas és oldalszijas viseltek.

— Milyen volt Rátz Kálmán öltö-zéke? — kérdezte a rendőrbüntető-bíró.

— Az igazoltatottak között volt Rátz Kálmán is — folytatta vallomását a fő-felügyelő. — Személy szerint nem em-lékszem rá, miután azonban csak azokat jelentettem fel, akik oldal- és vállszijas viseltek, tehát határozottan állíthatom, hogy Rátz Kálmánon is old-al- és vállszijas volt. Különösen meg-figyeltem ezt, mert a kapott parancs kihangsúlyozta, hogy az oldal- és váll-szijas viselő egyéneket kell előállítanom, illetve feljelentenem.

Ezután dr. Rátz Kálmán kérte a ko-csiban ülő képviselőtársainak és a taxisoffőröknek a kihallgatását. A rendőri büntetőbíró elrendelte a tanuk megidőzését és a tárgyalást elnapolta.

Összeesett a Balaton uccán egy munkásnő, aki a kórházban meghalt

Balogh Jánosné Tegez ucca 13. szám alatti 56 éves munkásnő ösz-szeesett a Balaton uccán. Kihív-ták hozzá a mentőket, akik kór-házba szállították az eszméletlen asszonyt. Orvosi megállapítás szer-int agkori elmebaj, agyvérzés tünetei mutatkoztak rajta, vala-mint feloldali bénaság. Most arról értesítették a hatóságokat, hogy az 56 éves asszony a kórházban meghalt. Elrendelték a boncolását mert mérgezésre gondolnak.

A grönlandi hideg elvonulóban van, jön az egyhülés

Grönland felől érkező hideg el-vonulóban van és a jelentések sze-rint már megindult egy enyhébb áramlat a Balti tenger felől. Ez az enyhébb áramlat havazást is hozhat.

Az időjárás jelentések összeál-lítása sok gondot okoz, mert a je-lentések készítésében fél Európa nem vesz részt a háború miatt.

A román nép rendkívül szopora

Románia lakosainak száma 20 millió

Bukarest, jan. 3. A Journalul Sabin Manuela, a statisztikai hi-vatal igazgatójának számadatait közli, amelyek szerint Románia lakosságának lélekszáma 1939 szept. végén már elérte, sőt meg-haladta a húsz milliót. Az ország lakosságának száma 1918 dec. 1-től mostanáig 4.175.000 lélekkel szapo-rodott. A szaporodás arányszáma az erdélyi tartományokban volt a legalacsonyabb. (MTL)

Szép füzet jelent meg a biztosítók debreceni nagygyűléséről

A Magyar Biztosítástudományi Társulat és a Biztosító Intézetek Országos Szövetsége — mint ismeretes — Debrecenben impozáns és nagyszerűen sikerült nagygyűlést rendezett. Az egész országban általános érdeklődést keltett nagy-gyűlés lefolyásáról tartalmas és szép füzetet adtak ki, amelyet gaz-dagon illusztráltak. A füzet Geb-hardt Domonkos kormányfőtaná-csos, a BIOSz elnökének képevel van díszítve. A nagygyűlés lefo-lyásáról hű tudósítás következik ezután, felölelve nemcsak a fogad-tatás ünnepléses, szép részét, ha-nem a demonstratív bevonulást, a tüzoltóság feltűnést keltett bemu-tatkozását, a Déri múzeum megte-kintését és a nagygyűlés teljes le-folyását.

A füzetet izlőes kiállításban a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó RT. nyomdájában készítették el. A felszólalásokat és az előadásokat ügyesen tipografizálták és így az egész országban szétküldött füze-tekből az érdeklődők azonnal ké-pet kaptak az egyes beszédek fon-tos részéről. Ezzel a füzettel a biz-tosítási eszme propagálásának nagy szolgálatot tettek.

Egy hétig feküdt holtan lakásán egy gönci gazdasági iskolai tanár

Miskolc, jan. 3. Szilveszter est óta rejtélyes haláleset foglalkoz-tatja a gönci esendőrészt. Az utóbbi napokban Göncön feltűnést keltett, hogy barátai és ismerősei körében karácsony óta nem látták Cseh Jenő 38 éves gazdasági isko-lai tanárt. A tanár barátai vasár-nap reggel is türelmetlenül várták Cseh Jenőt és amikor hiába vár-tak rá, elmentek lakására. Cseh Jenő hosszas zörgetés után sem nyitott ajtót, mire barátai felle-szítették a csukott ajtókat. Ekkor megdöbbenve látták, hogy az el-tűnt tanár holtan fekszik a lakás-ban.

A halálesetet bejelentették a csendőrségnek, amely most azt igyekszik tisztázni, hogy öngyil-kosság, vagy természetes halál történt. Mivel a rejtélyes körülmé-nyek között elhunyt tanárt kará-csonykor látták utoljára, feltehe-tő, hogy már egy hete feküdt hol-tan otthonában.

Egy asszony letaglózta a bérlijét, egy kis pupos ügynököt

A leütött férfi megnémult — Véres dráma a Csokonai utcában 4 pengős tartozás miatt

Véres támadás történt szerdán este a Csokonai utca 11. számú házban. Szabados Jánosné mézáros felesége taglóval úgy fejbevégté Cilinkó Lajos hosszúpályi ügynököt, hogy betört a koponyája és örök életére néma lett. Az asszonyt a rendőrség őrizetbe vette.

Cilinkó Lajos 42 éves ügynök, aki- nek állandó tartózkodási helye Hosszúpályiban van, burgonya-, fa- és szénügynök. Üzleti ügyei során gyakran megfordult Debrecenben és több alkalommal Szabados János mézáros Csokonai utca 11. szám alatti lakásában szállt meg, mint régi ismerős.

Igy történt ez most is. Cilinkó december vége óta Debrecenben tartózkodott és Szabadoséknál lakott. Résztettekben fizette a bért. Szerdán összeveszett Szabadoséval 4 pengő 20 filléres tartozása miatt, mert vonakodott azt megfizetni, amikor Szabadosné a számadást eléje tárta.

Az asszony egyre hevesebben követelte a pénzt, a kiabálás áthallatszott a szomszéd lakásba is, azután tetlegességre került sor. Cilinkó mellbelökte az asszonyt, hogy az elesett, mire az felkapta a marhavágó taglót és halántékra sújtotta az ügynököt, aki véresen zuhant el a földön, de nem vesztette el eszméletét, sőt felállt, de már beszélni nem tudott, mert a borzalmas ütés következtében megnémult. Az asszony még tovább kiabált a lakásban teljesen megzavarodva.

A lakásban tartózkodott Szabadosné 12 éves fia, aki a szörnyű látványra elfutott a házból és egyenesen a rendőrségre rohant.

— Jaj nagy baj van — lihegte ijedten és kapkodva a levegő után. — Leütöttek nálunk egy embert.

Szabó Gyula rendőrtanácsos, központi ügyeletes tiszt azonnal felhívta a mentőállomást azzal, hogy menjenek ki a sérült emberért és szállítsák ki a klinikára. Egyben intézkedett, hogy Szabadosné állítsák elő a rendőrségre.

A mentőállomásról autóval mentek ki a helyszínre. A mentők bementek a házba. A sötét udvaron nem volt senki, csak egy alacsonytermetű kis pupos ember.

— Hol van a beteg? — kérdezte a mentőorvos, de a kis emberke nem válaszolt, csak ténergett jobbra balra. Akkor kijött az egyik lakásból egy asszony éktelen szitkozódások közben. Ez Szabadosné volt. Kezében petróleumlámpát tartott, melynek fényénél a mentők borzadva látták a kis pupos ember fején a tátongó sérülést. Ez volt Cilinkó Lajos. A mentők első gyógy-nyújtás után kiszállították a sebészeti klinikára. Az orvosok ott azonnal megvizsgálták. A halántékán 5 centiméter hosszú seb tátongott, az összetört koponyacsont szilánkjai alatt az agyvelő szabadon látszott.

Azonnal a műtőbe vitték, ahol operációt hajtottak rajta végre. Kiszédték a csontszilánkokat. Cilinkót a hatalmas bűrd halántékra sújtotta olyan szerencsétlenül, hogy a beszéd-idegközpontot összezúzta és ennek következtében elvesztette örökre a beszéliképességét. A súlyos és életveszélyes állapotban lévő férfit a klinikán tovább kezelik.

Közben a rendőrségről kimentek a helyszínre. A hatalmas véres marhatagló az udvaron feküdt a földön. Ezt azonnal lefoglalták. Az alacsony szegényes szobában, ahol a tragédia lejátszódott még nem ültek el az izgalmak. Szabadosné egy szomszéd asszonnal és kisebbik gyermekével volt a szobában. Fia, aki a rendőrségre szaladt az értesítéssel, a rendőrrel együtt ment vissza. Szabadosné a rendőr előállította a központi ügyeletesre, ahol megkezdődött kihallgatása.

A „Debrecen” munkatársa kiment a helyszínre, de a férjet nem találta a lakásban. Szabadosék lakása mellett

van egy szabó szobája, aki nyugodtan dolgozott az egész idő alatt, míg odát a tragédia lejátszódott. Mindent áthallott a vékony falon keresztül, de különösebb jelentőséget nem tulajdonított a veszekedésnek, mert nem először történt ilyesmi.

— Az asszony szitkozódva követelte a pénzt az ügynöktől — beszéli ez a tanú, de az kijelentette:

— Nem fizetek, csak az uradnak.

Cilinkó el akart menni a házból, de az asszony nem engedte:

— Innen nem megy ki, mert megdögölsz! — kiáltotta.

— A veszekedés még tartott tovább, azután egyszerre egy ütéssel és egy zuhanással hallottam — mondja a szabó.

— Kis idő múlva Szabadosné benyitott az én lakásomba és belökte hozzám a véres taglót, majd visszafutott a szobájába. Én meg kiléptem az udvarra és ott találták meg.

A rendőrségi kihallgatás során Szabadosné azzal védekezett, hogy az alacsony kis pupos ügynök ittas volt, de ő csak délelőtt ivott egy deci szá-

szárcörtét. Elmondotta, hogy az ügynök mellbelökte őt és erre kapta fel a taglót, mellyel egy ütéssel mérte a szerencsétlen emberre. A tanúkihallgatásokat a rendőrség még folytatja és akkor tisztázódik, hogy valóban mellbelökte-e vagy arculütötte-e az asszonyt a kis pupos férfi vagy pedig ezt csak kitalálta, amint ezt a szomszédok beszélik. Mindez azonban már nem változtat a cselekmény súlyosságán és minőségén.

Az orvosi jelentés szerint az asszony a taglónak a tompa végével üthetett a sérülés alakjából következtetve egy ütéssel, mely csillag alakú szétrovasztott leütést ejtett a koponyán és a beszédcentrumot összezúzta. Orvosi vélemény szerint a csodával határos, hogy a szerencsétlen kis ember ilyen sérülés ellenére is olyan szívósan viselkedett és eszméletét sem vesztette el. A reakció azonban még ezután következett be és a sérülés súlyossága még ezután fejlődik ki. A pupos kis ügynököt azonban az a veszély fenyegeti, hogy örök életére néma lesz, ha életben is marad.

Szabó Gyula rendőrtanácsos Szabadosné kihallgatása után az asszonyt őrizetbe vette és a véres taglót bűnjelként lefoglaltatta. A nyomozást tovább folytatják.

Csáky külügyminiszter tíz napi szabadságra utazott

Budapest, jan. 3. Csáky István külügyminiszter 10 napi szabadságra utazott. Távolléte alatt a külügyminisztériumot gróf Teleki Pál miniszterelnök fogja vezetni. (MTL.)

Milánó, jan. 3. Két nap óta a fasiszta sajtó élénken foglalkozik gróf Csáky István olaszországi

utazásával. A Corriere della Sera ma jelenti, hogy a magyar külügyminiszter — látogatásának magánjelleggel ellentétben — alkalmas találat több olasz előkelő személyiséggel való érintkezésre. Az olasz lapok azt írják, hogy gróf Csáky István rövid szabadságát San Remóban tölti.

Leégett egy nagy belga áruház

Brüsszel, jan. 3. Nelfort áruház, az úgynevezett „Modern Gallériák” szerdán kora reggel a tűz martaléka lett. A többszáz alkalmazottat foglalkoztató áruház majdnem teljesen elhamvadt. Sze-

renesére a kora reggeli órákban még nem tartózkodtak az üzlethe-lyiségekben, így hogy emberéletben nem esett kár. Az anyagi kárt még nem lehet felbecsülni.

Teherautó és villamos karambolja Óbudán

Egy halott, két súlyos sebesült

Budapest, jan. 3. Szerdán este fél 8 óra tájban az Óbudai Szentendrei út s Köves út kereszteződésénél halálos kimenetelű közlekedési baleset történt. A BH 695. számú teherszállító gépkocsit, amely a Handler szövőgyár tulajdonában állott, elütötte az egyik Szentendre felől közlekedő HÉV villamos. A villamosonat hosszabb útszakaszon maga előtt tolt a teherautót, majd mintegy 10 méterre a karambol színhelyétől kidobta a kocsiból Grósz Ferenc 45 éves kereskedőt. Ilyés György szerelőt és Vadkerti Pál sofírt, ki az autót vezette. Grósz Ferenc sértetlen maradt. Vadkerti és Ilyés súlyos zúzódásokat szenvedett.

Mindkettőjüket a Szent Margit kör-

házba vitték a mentők. Ujabb 10 méterrel tovább Grósz Ferenc 28 éves asszony is kizuhant a teherautóból és oly szerencsétlenül vágódott az úttestre, hogy koponyaalapú törés folytán abban a szempillantásban szörnyethalt.

A helyterdekű villamos ezután még pár percig tolt maga előtt az összeroncsolódott gépkocsit, amelyről egész szállítmány liszteszsák és gyapjúfonal bálák lezuhantak és veszendőbe mentek. A vágány környéke teljesen fehér volt a kiömlött lisztől. A HÉV villamost Zimmer Pál kocsivezető vezette. — A rendőrség a halálos kimenetelű közlekedési baleset ügyében a vizsgálatot megindította.

Letartóztatja a vizsgálóbíró a 78 éves Rác Ferencné, aki Szilveszterkor megakartja fojtani a férjét

Beszámoltunk már arról, hogy Püspökladányban Szilveszterkor a 78 éves P. Rác Ferencné meg akarta fojtani férjét, aki közel jár a 80 esztendőhöz. A csendőrség a nyomozás befejeztével átadta a debreceni ügyészségnek P. Rác Ferencné, aki ellen gyilkosság kísérlete miatt indult meg az eljárás. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró elé szerdán délelőtt vezették fel a fogházból P. Rác Ferencné. Az öreg asszony részletes vallomást tett a vizsgálóbíró előtt és hangoztatta, hogy ő nem akarta megölni férjét.

csak megijeszteni, mert mindig veszekedett vele.

Rác Ferencné, akinek 9 gyermeke van, előzetes letartóztatásba került, mert alapos a gyanu, hogy nemesak ijeszteni akarta férjét, mert a hurkot olyan erősen meghúzta, hogy az öreg Rácznak majdnem halálát okozta. A gyilkossági szándékot mutatja az is, hogy a fuldokló embernek nem sietett segítségére és ha az nem vágja át az utolsó pillanatban késsével a hurkot, megfulladt volna.

— Gyengétkedés idején, különösen ha a rosszullétet még szorulás, derékfájás és keresztetű fájdalom is fokozzák, az enyhe és igen kellemes hatású, tisztán természetes Ferenc József keserűviz — reggel éhgyomorral egy kis pohárral véve — mindig puha, könnyű székürülést és kelégtő anyagcserét biztosít. Kérdezze meg orvosát!

Kinevezések a kereskedelmi minisztériumban

A kereskedelmi és közlekedésügyi minisztérium vezetésével megbízott m. kir. Iparügyi miniszter előterjesztésére a kormányzó a minisztérium postaszemélyzetének létszámában dr. Kuzmich Gábor pt. vezérigazgatót a 3. fizetési osztályba, a közforgalmi repülés igazgatási szakbéli tisztviselőinek létszámában dr. vitéz Héjjas Iván miniszteri tanácsost, miniszteri osztályfőnökké ki-nevezte. A minisztérium fogalmazási személyzetének létszámában dr. Kaesóh Bálint miniszteri osztálytanácsost, az árellenőrzés országos kormánybiztosának a miniszteri tanácsosi címet és jel- leget adományozta a kormányzó.

A St. Louis gőzös is visszatért

Hamburg, jan. 3. A St. Louis gőz- zős az utolsó, a Hamburg—amerikai hajótársulat északamerikai szolgálatának 5 nagy személyszá- llító hajója közül, amely újév reg- gelén visszatért a hazai kikötőbe. A háború kitörésekor Newyork- ban horgonyzott, Schröder kapitány- nak sikerült a hajóval Newyorkot elhagyni és semleges kikö- töbe menni. Szeptember 27-én a legénység legnagyobb része az óceán- on visszatért Hamburgba. A St. Louis fedélzetén csupán 48 ember maradt. December végén elindult Hamburg felé. Az út több napig tartott. Rendkívül rossz időjárási viszonyok között több ízben hóvi- harok tomboltak a hajó körül.

Belgiumban lezuhant egy angol repülőgép

Brüsszel, jan. 3. Egy angol va- dászrepülőgép, míg a Messer- semith gépek elől el akart menekülni, szerdán délelőtt 9 óra körül Rupen mellett, miután egy magas- feszültségű drótnak ütdődött, láng- ra lobbanva, földre zuhant. A legénység egy kapitányból, egy ör- mesterből s egy közlegényből állt. A közlegény ejtőernyőt akart használni, ez azonban nem nyílt ki s a szerencsétlen szörnyen halt. A legénység másik két tagját még idejében sikerült megmenteni.

A nánási templom- fosztás ügye a debreceni bíróság előtt

Hírt adtunk annak idején arról, hogy Hajdúnánásan ismeretlen tettes a templomban kifosztotta a perselye- ket. Nánáson több lopás és betörés is történt abban az időben. A nyomozók gyanuba vették Pálkás Miklós nap- számoslegényt és fiatalkorú társát, akik beismerő vallomást is tettek.

A debreceni bíróságon már vissza- vonták beismerő vallomásukat és ta- nukra hivatkoztak, hogy alibit bizo- nyítsanak. A megtartott főtárgyaláson a tanúk bizonyították is, hogy Pálkás az egyik betörés estjén részegen feküdt az istállóban és ott aludt egész éjszaka, tehát nem követhette el a betörést. A fiatalkorú is bizonyította, hogy nem vett részt lopásokban, csu- pán azt ismerte el, hogy volt gazdájá- tól. Papp Ferencől elloptott egy pisz- tolyt; de azt is visszadta, mert félt használni.

A bíró, dr. Erdélyi Gábor a fiatal- korut dorgálásra ítélte, Pálkást fel- mentette a vádak alól és elrendelte azonnali szabadságra helyezését.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám. Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás), éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta 2.— pengő, negyedévenként 9.— pengő, félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő. Egyes szám ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, jan. 1-től reggel 8 órától, jan. 6-án reggel 8 óráig: „Mégváltó”, Piac ucca 18., telefon: 14-69. — „Tisza”, Péterfia 61. telefon: 24-52. — „II. Rákóczy” Kúlsóvásár-tér és Miklós u. sarok, telef. 23-43. — „Sztankay”, Szent Anna u. 64. szám, telefon: 25-58. **MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.** **RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.**

Magyar gyöngyszemek

„Leonidas csak egy Spártaiért, Regulus csak egy Rómáért, Zrínyi csak Magyarországért halhatott meg. Nem kell erre hosszú bizonyítás, tekints szívedbe s ott leled a természetből vett tudományt, amely szerelmedet egy háznéphez s ennek körén túl egy hazához láncolja.”

Kölessey: Parainézis.

— **Lossonezy István főispán hazakerkezett Budapestre.** A főispán még az újévi küldöttségek fogadása után a fővárosba utazott, ahol a minisztériumokban folytatott tárgyalásokat több fontos megyei ügyben. A tegnapi napon Lossonezy főispán hazakerkezett Debrecenre és átvette hivatalát.

— **Elmarad a hitvédelmi előadás,** melyet a Kollégium dísztermében pénteken délután öt órakor tartottak volna, mert az előadó dr. Maklári Sándor egyetemi tanár beteg lett. Az előadás későbbi időpontját közöljük.

— **A MÁV nyugdíjasok asztaltársasága** a hó 6-án, szombaton este 6 órakor tartja szokásos összejövetelét Hunyadi u. 9. sz. alatt.

— **Eljegyzési hír.** Szily Margit református vallásánár és Koppány Sándor református s. lelkész m. kir. hadnagy jegyesek.

— **Légtalpi sziréna próba.** Értesitem a város lakosságát, hogy miután s. hó 6-án, szombaton ünnep van, Vízkereszt, a sziréna próbák 5-én délután 13 órakor lesznek. Légtalpi parancsnok.

— **Külföldi zarándokok a pápánál.** Vatikánvárosból jelentik: A pápa szerdán délelőtt újra megkezdte a nyilvános kihallgatásokat és fogadott 850 ifjú házaspárt, 1500 oktatónővet, akik Rómában előkészítő tanfolyamot végeztek, továbbá 800 külföldi zarándokot. A Szentatya ezután Valerio Valeri pápai nunciust fogadta, majd René Besnard francia szenátort, az 1942. évi római világtalálkozás francia osztályának főbiztosát.

— **A svédországi munkások gyűjtést indítottak a finnek megsegítésére és kimondták,** hogy Vízkereszt ünnepén is dolgoznak és a munkabért a finn akciójára adják. A svéd akció gyűjtése közel hétmillió svéd korona.

— **Németországban már 40.000 gépkocsi jár az újjáépített gázmotorral.** A gáztartályokat felszerelték az iparvidékektől távolabb fekvő helyeken is és így a teherautók megkaphatják a gázt útközben is, ha arra szükségük van.

— **Betörőket fogtak el** Attenberger Ödön német követségi tisztviselő budapesti Tisza Kálmán uccai lakásán. A házmeister tetten érte a betörőket, akiket átadott a rendőrnök. A két betörő, német állampolgár, akik segélyt kértnek a rendőrnök, megkapták a segélyt és aztán visszatértek betörni.

NAPI 100—150 liter TEJET

szállítanak egy vagy több tételben.

Címeket a kiadóhivatalba kérem

leadni. Telefon 27-89.

Rosszul lett a Magoss György téren, a rendőr bevitte a kórházba, ahol félóra múlva meghalt

Tragikus hirtelenséggel hunyt el Jávör György nyiregynázi építőmester Debrecenben az elmúlt este. A 32 éves férfiú Debrecenben járt, a Magoss György téren rosszul lett. A közelben szolgálatot teljesítő rendőrszem bevitte a Horthy-kórház belgyógyászati osztályára.

Jávör az orvosoknak fejfájásról panaszkodott. Hőmérőzték, de láza nem volt. Lefektették, esillapítót adtak be neki, de a beteg ember

félóra múlva meghalt. Az esetről jelentést küldtek a rendőrségre, ahonnan bizottság szállt ki a helyszínre a vizsgálat megejtésére. A holttestet elszállították a kórházba, ahol iratait és értéktárgyait a rendőrség lefogalta és értesítést küldött a hozzátartozóknak Nyiregyszégyre.

A feltevés szerint a halál oka agyvérzés lehetett, de bizonyosat csak a megejtett boncolás után lehet mondani.

— **Úgy fejbévágta a darálógépet,** hogy agyrázkódást szenvedett. Szabó István Pósa utca 36. alatti 28 éves molnársegéd a Kishegyesi ut 6. sz. alatt lévő malomban dolgozott szerdán. A munkában lévő darálógép körül megcsúszott, elesett és közben a gép federe úgy fejbévágta, hogy hanyatt esett. A homlokán hosszú vérző sebet és agyrázkódást szenvedett. A mentők kivitték a klinikára, ahol ápolás alá vették.

— **Libacomb 1.30,** libaaprólék 80 fillér kilója, libamáj 3 fillértől dekája, sózott tojók, főzelékek, töltött való paprika legolcsóbban Kornhausernél, libahúsüzletben, Simonffy u. 6., tejpiaccal szemben baloldalt.

— **Háromszázpengős ruhalopás.** Karap Gábor kádárszegéd feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki lakásából ellopott egy városi bundát, egy öltöny fekete ruhát, kalapot, két pár cipőt, keztyűt és egy inget, összesen 300 pengő értékben. A rendőrségi nyomozás kiderítette, hogy a lopást egy udvarban lakó Kádár Imre nevű egyén lopta el, aki ellen az eljárás folyamatban tart.

— **Balesetek.** Ludmány Ernő József kir. hg. u. 1. alatti hentestanaló a Vágóhidon sertéssperzelés közben súlyos égési sebet szenvedett. A láng belekapott nadrágjába és mindkét combján tenyérnyi nagyságú sebet ejtett. A mentők részreztették elsősegélyben és kivitték a bőrklinikára, ahol felvették. Balázs Dezső Lázár u. 54. alatti lakos a Villanytelepen dolgozott, közben egy radiátor ráesett a jobb láb nagy ujfjára és azt összezúzta. A mentők kiszállították a klinikára, ahol ujját amputálták.

— **Göring sérüléséről** terjedtek el hírek. Az egyik hír szerint vadászaton sérült meg. Cáfoltják a hírt és hivatalos helyen kijelentették, hogy csak az adjutáns sérült meg a vadászaton.

— **Egy német hajó legénységét átmentették** egy norvég hajóra olyan módon, hogy kötelek löttek át a esavarját vesztett Johan Shulte fedélzetére a mentésre érkező norvég hajóról. A német hajó legénysége a kötélén függve menekült át az emeletmagas hullámvérésben a norvég hajóra. A német hajó a Skandináv-partokon dühöngő viharban vesztette el a hajóesavarját.

— **Szerelmi bánatában mellbeszúrta magát.** Cseke Sándor 26 éves kabai fiatalember szerelmi bánatában december 24-én mellbeszúrta magát és súlyos állapotban a klinikára szállították be ápolásra. Megmenteni az életnek nem sikerült, meghalt január 2-án.

— **Elloptak öt történelmi emlékműt** az amerikai Jay erdőből. Eladták a tolvajok óskavasként a régi ágyukat egy öszeresnek.

— **Egy szegény házaspár megsegítése.** Karácsony előtt kis híradást közöltünk a Batthyány u. 7. sz. alatt lakó Erdei Sándor frontarcos és felesége szomorú életéről, akik a jászivű emberek pártfogását kérték. Az eredmény nem is maradt el. A karácsonyi szeretetből nekik is jutott. Tüzelőfa, meleg ruha és sok ételmenü érkezett a kis pincelakásba s minden egyes adakozó egy darabkát hozott vissza abból a jobb életből, amelyben ez előtt ők is részesültek. Ezúton is köszönetet mondanak minden egyes kedves adakozónak, de különösképpen a Dóczy leánygimnázium turista csapatának, kiknek tagjai annyi szeretettel és együttérzéssel segítettek.

Jó és olcsó

a Darnol. Beváltja, amitígér. Nincs vele bajlódás, teafozós, rossz íz. — Józsiú hashajtó a

Már 14 fillértől is gyógyszertárban. DARNOL

— **Hirdetmény a felvidéki és kárpátaljai harcokban** kiütetteknek a Vitézi Rendbe leendő felvételtől. A Felvidék és Kárpátalja visszacsatolása és a munkácsi cseh betörés alkalmával az ezen harcokban vitéz magatartást tanúsítottak a Vitézi Rendbe felvételt, ha az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásukért a) tábornokok és törzstisztek a Magyar Érdemrend tiszti keresztjével a hadidíszítménnyel és kardokkal, b) főtisztok és tisztjelöltek (századosig bezárólag) a Magyar Érdemrend lovagkeresztjével a hadiszállagon a kardokkal, c) legénység a Magyar arany vitézségi, vagy a Magyar nagezüst vitézségi érmet érdemelték ki. Hősi halált haltak vitézzé nyilváníthatók az esetben is, ha kiváló vitézségükért kisebb kiüntetésben részesültek. Különös méltánylást érdemlő esetekben tekintetbe jöhetnek olyanok is, akik az a), b), c) pontok alatt felsorolt hadikiüntetésnél eggyel alacsonyabb kiüntetés birtokosai, ha a 20 éves cseh megszállás alatt a magyar nemzethez való ragaszkodásuk és hűségüknek, önfeláldozásuknak nyíltan kifejezés adtak s elszánt hazafias magatartásukért szabadságvesztést vagy meghurcoltatást szenvedtek. A kérvény mikénti megszerkesztésére, benyújtására és felszerelésére a Vitézi Rend Kiskútja ad felvilágosítást. Kapható a vármegyei (Budapest Országos Vitézi Vitézi Székeknel és az Országos Vitézi Széknél. Polgármester.

Anyakönyvi hírek

Születések: Tégási Lajos tanító II. Böszörményi fiú Lajos. Dr. Nánay György táblai tanácsjegyző Arany János u. 2. leány Erika. Drabos János cipész s. Száraz F. u. 3. fiú Ferenc. Szepesti György festőművész Többitan u. 24. fiú Tibor. Kiss Albert gazdálkodó Bánk 13. fiú Lajos. Szűcs Mihály gazd. cseléd Bellegelő 215. fm. Mihály. Schachinger Lajos fogtechnikus Bujdosó u. leány Erzsébet. Boros Lajos npsz. Nádudvar fiú János. Kiss Mihály cipész s. Érpatak fiú Mihály. Kalmánchelyi László erdőőr Tegez u. 74. leány Katalin. Dacsó Lajos tűzoltó Ajtó u. 8. leány Erzsébet. Kovács Gyula rendőrfőoszt Sinay M. u. 29. fiú Ferenc. Mercs Mihály gazd. cseléd Bellegelő 468. fiú János. Kovács Gábor fm. Tóth telep 40. leány Veronka. Biki J. MÁV. üzemi altiszt Szoboszlai Papp I. u. 18. leány Veronka. Pincés Miklós gazd. cseléd Nagyszepes 48. leány Erzsébet. Bakó Péter MÁV pályamunkos Rigó u. 2. fiú Péter. Szegedi István utcaseprő Pósa u. 40. leány Magda. Kovács István kocsis Nagyhegyes 1-b. fiú Sándor. Farkas János npsz. halva szül. fiú és leány iker. B. Nagy János npsz. Gyulai u. 7. fiú József. Dr. Török József ezredorvos Baranya u. 18. leány Ildikó Éva. Kovács János kocsis Domb u. 23-b. leány Margit. Truckai Lajos npsz. Kunhalom u. 1. fiú Lajos. Némethi László gazd. Újléta, leány Bölyka. Kántor Sándor fm. Monostorpályi fiú László. Gyökös István npsz. Bellegelő 301. fiú István. Óry Lajos hentes Bethlen u. 35. leány Ágnes Erzsébet. Fejes István npsz. Szép u. 27. fiú István.

Házasságok: Dobrán Sándor fm. Sárosi u. 31.—Magyar Zsuzsa Bundi u. 10. Asztalos Antal MÁV pályamunkás Kápolnás u. 2.—Pelles Margit Kátolacszegei u. 8. Wizner László bankár Budapest—Grósz Klára Werbőczy u. 2. Nagy József kőműves s. Budai Ézsaiás u. 71.—Nagy Ilona Mikó u. 15. Szabó Béla fm. Faiskola u. 7. Kandó József ugyanott. Lente Sándor fm. Hadházi telep—Karatka Róza Veres. Szabó Sándor MÁV fékező Barcaság u. 42.—Csanai Piroksa ugyanott.

Halálozások: Nagy János 63 éves Kishegyesi út 40. Szutor Katalin 6 hónapos Pac 20. Cseke Sándor fm. 24 éves Kaba. Nagy Imréné Szűcs Erzsébet 54 éves Dembiczy u. 26. Kovács Mihály fényképész 41 éves, Nagyléta. Timkó Mihály npsz. 25 éves Hajdúhadház. Varga Sándorné Saliga Eszter 45 éves Kishegyesi út 38. Girus Miklós fm. 78 éves Honvéd u. 43. Bereczki Sándorné Hüse Zsuzsanna 77 éves. Szák u. 2. Özv. Bakó Józsefné Szendrei Sarolta Olajút 25. Kovács János iskolai tanuló 16 éves, Eötvös u. 30. Özv. Schlachta Jánosné Király Róza 73 éves Kossuth u. 1. Papp Margit 5 éves Vámosperes. Dobi Katalin 2 hónapos Léta út 13-b. Kántor Sándor cipész m. 32 éves, Kassa u. 19. Juhász Ferencné Lőrinczi Róza 34 éves Monostorpályi út 36. Máti Andor ny. mozdonyvezető 80 éves, Dóczy u. 8. Biró Katalin 16 éves, Közép u. 10. Nagy József cipész m. 65 éves, Hétvezér u. 63. Barna József kereskedő 55 éves, Könyök u. 8. Pete Borbála mindenes 27 éves Egyek. Mindszenti Andrásné Matyaskó Julia, Lehel u. 40.

— **Az albumalakú Ünnepe** is gazdag tárházat nyújtja a névs és szórakoztató olvasnivalóknak és a remek köpeknek.

— **A kínai fronton,** mint arról beszámoltunk, véres harcok indultak meg. A kínai fővezérség jelentette, hogy nagy győzelmet arattak. A japán fővezérség is nagy győzelmet jelent és japán jelentés szerint 15.000 kínai katona pusztult el.

— **Megsértette a villamoskalauzt,** Szalóky Ferencet egy 72 éves nyugdíjas, aki panaszkodni ment a kalauz ellen a HEV irodájába. A járásbírósnál keresett elégtételt a kalauz, a bíró a vádlottat elfeltette 30 pengő pénzbüntetésre.

Lelkészárva az özvegy lelkészéért

Páratlan az a jócselekedet, mellyel a hajdúböszörményi Kálvineum fiúinternátusának ifjúsága a szeretetoltárán áldozott. Önkéntes adományokból befolyt összeget teljes egészében az özvegy lelkészéért és lelkészárvákat segélyező Tiszántúli Kerület Gyorssegélyalapjára felajánlották és elküldték, ft. püspöknek nagyszonyunknak, D. dr. Ravész Imrénének, mint elnöknek. — Lelkésárva az özvegyeknek és a lelkészárvaiknak. Mélyen megható a jócselekedet, páratlanul vezet az adakozások élén. Szép, erős, diadalmas! A felebaráti cselekedetnek a legemlékezőbb életnek diadalma. Sírva fakad ezen a meghatott szív, zokogva hullat örömkönyteket.

A Kálvineum fiúinternátusának ifjúsága önképzőkört alakított, amely első nyilvános ülését a nagyközönség bevonásával tartotta. Az ünnepi beszédet dr. Vasady Béla mondta, melyet mély érdeklődéssel figyelt az ünnepélyes ülés nagyszámú közönsége. Ennek az ünnepélynek önkéntes adományát ajánlották fel, senkitől se tanácsolva, sem belőlyálva az internátusi növendékek, sük lelkészárva s szintén segélyezettek. Még gyermekek ők és mégis az Ur Jézus példáját követve, szívükre hallgatva szájuk meg a falatjukat és adnak a nélkül jobban nélkülözőknek. E kedves jó fiúk kiváló tette erős biztonyságtelvése az internátus hitéletének, a nemes nevelésnek, tanításnak és mi nagyon boldogok vagyunk, nagy az örömlünk, hogy őket meinknek mondhatjuk.

A jó Isten előtt kedves a jószívű adakozó, nyilván vannak tartva, tudjuk. De itt a földön is Aranykönyv-be kellene beírni minden ifjú adománygyűjtőnek nevét, de nemcsak a tanítványoké, hanem Almássy Márton igazgatóval az Isten a tanárikar és az adakozók nevét is.

Ilyen a hűnevelés, a Kálvin szellemében való tanítás, a csillagfényben tündöklő hitreformáló nagy Kálvin János nevét viselő fiúinternátusban, Hajdúböszörményben. Nagy eseménye a jó-tett a közönyös, megdermedt mának, mert azok, akiknek elsősorban kellene segíteni a nagymértékben szűkölködőkön — alusznak. — De nem zúgolódnunk íme a fagyos téiben is lehet lelkifelelejtést találni. Melegsívű jó fiúk, lelkészárva lábnyomán sarjadt megáldott kis kéknefeletéseket, melyeket fűzérbe fonva visszaadunk a Kálvineumnak. Hervadhatatlan nefelejtéseit hálás szívünknek és özvegyek és árva örömkönyves virágait. Adományukat megosztva két teljesen árva, idős munkaképtelen leány lelkészárva kaptak, kik Istenhez szálló imádságban mondanak köszönetet jó kistestvéreik segítségéért. 1940-et írunk. Látjuk, hogy az élet megállás nélkül pergeti le a napokat, de viszi, ragadja magával gyermekeinket is mindig előre, a titkos jövő felé, nemcsak testben izmosodva hanem lélekben és tudásban is erősödve, a hit, remény, szeretet virágos útján, babérleveles fák között.

Papp Váry Elemérné ünnepe a magyar gyermekkekhez ez:

„Gyermek! Te vagy a hit, erő és akarat. Ég felröppenő szent, magyar gondolat. Így nézz fel a napra: én a jövő vagyok! Én győzni akarok és én győzni fogok!”
Igen, így is lesz, nem is lehet másképp mikor lelkészárva, ifjak segítenek a lelkészárvaikon, özvegy lelkészárvaikon a nagyon hideg tél napok elviselésében.
Dr. Boér Károlyné.

— A „sallai győző” és három lánya. A francia lapok sorra közlik Vallenius finn generálisnak, a „sallai győzőnek” életrajzát és családi körülményeit. Megírják, hogy három leány a fia. Legidősebb leánya, a 20 éves Lenna, mielőtt pilóta teljesít szolgálatot a finn légi-erőknél és a karéllai harcokból is kivette részét. A második leányt Annellának hívják, mindössze 15 éves és min betegápolónő működik a fronton. A legkisebb leány a Marella nevet viseli s miután csak 9 éves, otthon a kis gazdaságban dolgozik. A katonának bevonult tehenes munkáját látja el. Vallenius tábornok kis gazdasága közepén van a lakóház, amelyet hatalmas fatölgéből röttak össze lapp kézművesek. Bent a lakószobák falait ak vörösek díszítik, amelyeket hékesebb időkben maga a generális festett.

Emlekezzünk

1916 január 3.

Templom János volt miskolci 10. honvédelmi ezred zászlósa járőr-szolgálat során azt a feladatot kapta, hogy a falu mellett lévő házesoprotot, melyben orosz tüzérségi megfigyelők voltak, gyújtsa fel. A zászlós emberével átlépett az orosz vonalon, az épület-ésoprotot megrohmozta, az ott tartózkodó oroszok egy részét foglyul ejtette és azután zsákmányával bevonult ezredéhez. A nagyezüst vitézségi érmet kapta.

— Uray Tivadár kapta a Greguss-érmet. A Kisfaludy Társaság szerdán tartotta havi ülését Voinovich Géza elnöklésével. Az ülésen olvasta fel Ráday Tivadár az 1939. évi Greguss jutalomról szóló jelentést. Greguss Ágoston emlékére alapított azt az emlékermet, amelyet hat évenként adnak ki annak a magyar színművésznek, aki hat év alatt a legjobb teljesítményt nyújtotta, most a bizottság egyhangulag ítélte Uray Tivadárnak.

— Az USA tiltakozik lefoglalt postája miatt. Washingtonból jelentik: Hull külügyminiszter utasítására a londoni amerikai nagykövet az angol külügyi hivatalban jegyzéket nyújtott át, amelyet magában a szövegben „éles tiltakozás”-nak jelölnék meg. A jegyzék tiltakozik amiatt, hogy a semleges hajókon szállított amerikai postát az angolok lefoglalták. Az Egyesült Államok kormánya nem ismerheti el az angol kormányt az azt a jogát, hogy cenzurálja a postát olyan hajókon, amelyek nem önként futottak be angol kikötőkbe.

— A Bulgár—Magyar Asztaltársaság ma csütörtökön este tartja szokásos havi összejövetelét a Gambinus külön termében. Az összejövetelen előadást tart Kornya Sándor tanár.

— Érdekes újítás a szegedi orvosi egyetemen. A szegedi Ferenc József Tudományegyetem orvosi kara elfogadta Lörincz professzor tervét, amely szerint az orvostanhallgatók kötelesek ezentúl a közegészségügyi szigorlat előtt egy hónapot a gyakorlati ismeretek elsajátítására felhasználni. Ezt a tanulmányi hónapot a szigorló orvosok a tisztí főorvosi hivatal, a tuberkulózis diszpenzsaire, az anya-és csecsemővédők, a nemibeteg diszpenzsaire és az OTI-intézetekben töltik el.

— Tizenkettőmilliót hagyott egy fiatal leányra az elhunyt lord Montagu. Londonból jelentik: A napokban hunyt el 79 éves korában a manchesteri herceg nagybátyja, lord Charles Montagu. A temetés után nyilvánosságra kerültek a végrendelet részletei is és kiderült, hogy a lord 12 és félmillió frankot hagyott egy Leonide Renard nevű fiatal francia leányra, míg a felesége és a családja 35 millió frankot örökölt.

— A hajó lassan süllyed... Newyorkból jelentik: A Mackay rádió állítható fellegyor felfogta az 5700 tonnás Kiruna svéd hajó segélykérő jeleit, amelyben jelezte, hogy a hajó egy német tengeralattjáró támadása következtében az Azori szigetektől 450 mérföldnyire északra lassan süllyed.

— Különös vádallat került Benjamin Holland amerikai káplár a hadbírósa elé. A fiatal káplárt azzal vádolják meg, hogy egyszerűen eladta a jay-erődítmény udvarán felállított régi ágyúk csövét az ócskavasnak és így megkárosította az állományt. Bűnét növelte az a körülmény is, hogy az ágyúk történelmi emlékek voltak. A tárgyalásnál a káplár bevallotta, hogy már régóta bosszankodott azon, hogy a mai elsőrangú hadifelszerelések korában mit keresnek az öreg ágyúk az erődítményben s egyszer pillanatnyi pénzvarában az az ötlete támadt, hogy lesereli és leviteti az ágyúkat és értékesíti. Az ócskavaskereskedőtől 170 dollárt kapott Benjamin Holland és ebből a pénzből elég gavallozatosan egy-egy korsó sört fizetett azoknak a katonáknak, akik a szállításhoz segédkeztek. A hadbírósa súlyos büntetésre ítélte a káplárt.

Gyászrovi

Farkas Istvánné sz. Kovács Ilona. életének 35-ik évében elhunyt. Temetése ma délután félhárom órakor lesz a Kőztemető 4. ravatalozójából. Temetését: Bartha vállalata végzi.

Kuncz Mihály eszmiamester, 55. éves korában elhunyt. Temetése ma délután, 3 órakor lesz a Kőztemető 3. számú ravatalozójából. Lakás: Szép u. 6. szám. — Temetését: Bartha vállalata végzi.

Novák Jánosné sz. Nagy Mária 51 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután három órakor lesz a Kőztemető 2. A) ravatalozó terméből. Lakás: Rakovszky uca 40. Gebauer-cég rendezli.

Nagy Imréré, szül. Szücs Eszter

cséplőgéptulajdonos neje, 54 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése csütörtökön délután fél 4 órakor lesz a Kőztemető diszravatalozó terméből, ref. szertartással. Lakása Dembinszky uca 26. Pusztai temetkezési intézet.

Polg. Bereczky Sándorné Húsc Zsuzsánna

77 éves korában, 60 évi boldog házasság után elhunyt. Temetése csütörtökön délután 2 órakor lesz a Kőztemető 2. B. ravatalozó terméből, ref. szertartással. Lakás: Zsák uca 2. Pusztai temetkezési intézet.

Özv. Kovács Istvánné Pataki Jullánna,

82 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután fél 2 órakor lesz a Kőztemető 2. A) ravatalozó terméből, a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Bellegelő 79. sz. Dankó temetkezési vállalat.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazon nemes emberbarátok, akik jószívű adakozásaikkal lehetővé tették, hogy szegény beteg gyermekeinknek egy örömteljes karácsonyi ünnepet szerezhetünk, fogadják ezúton is hálás köszönetemet — Dr. Bókay Zoltánné.

— Parkot létesít a város a gázgyár előtt. Debrecen város a parkozási munkák során terve vette, hogy a villany és gázgyár előtt elterülő térségen parkot létesít. Ezen a térségen került szóba a múltban a piacok decentralizációjának kérdésével kapcsolatban a piacter felállítására. A tágas térség valóban kitünően alkalmas a parkozásra. Kölcsey polgármester szerdán délen a városi kertészet kiküldöttjével megtekintette a park céljára szánt helyet és valószínű, hogy a park létesítését közelesem elhatározzák.

— Mgr. Ruiz Y. Rodriguez havannai érsek szerdán reggel szívroham következtében, 65 éves korában meghalt.

— Nagy szállodatűz. Mineapoliszból jelentik: A The Melborough Hotel szerdán heves tűzvész pusztította el. Az épületben 125 személy lakott. Edig több mint tízen hiányoznak.

— Dinamitos láda a lyoni vasútvonal mellett. A Lyon-Tell vasútvonalon, Condrieu közelében dinamittal töltött ládát találtak. Valószínűleg kommunista-merénylétéről van szó.

— Román katonai rendelkezés a szabotázs ellen. Bukarest helyőrségi parancsnoka Argeseanu tábornok rendelkezést adott ki, amelyben valamennyi hadifelszerelési munkát végző gyárat es vállalatot kötelez, hogy tegyen meg minden óvintézkedést rombolások, tüzesetek és egyéb szabotázs cselekmények megakadályozására. A rendelet értelmében azokat, akik a rendelkezést akár csak gondatlanságból is megszegik, a törvénytábla büntetésen kívül még külön egy hónaptól kettőig terjedő fegyházbüntetéssel sújtják.

Időjárás

Hazánkban folytatódott a derült jelegű időjárás s csak Kassa—Alsóverceke közötti vidéken volt este némi havazás. Egyébként estig az országban a légáramlás teljesen fordult. Napközben a hőmérséklet délen és a középső részen —3, —4 fok, nyugaton —5, —7, keleten —8, —10 fokra emelkedett, este pedig nyugaton s keleten —10, —12, egyebütt pedig —6, —8 fokot mértek.

Jóslás: Mérsékelt déli szél, változó felhőzet, helyenként, de inkább csak délnyugaton és északkeleten kisebb havazás lehetséges.

— Székrekedésben szenvedő, hágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a bélmozgást reggel éhgyomorra egy pohár természetes Ferenc József keserűvíz csakhamar megelékníti, az emésztőcsatornában összegyűlt salakot kiűrti, a vérkeringést szabadabb teszi s a gondolkodó és munkaképességet emeli. — Kérdezze meg orvosát!

— A főváros díszsírhelyet adományozott Eneke Istvánnak. A magyar sportvilág őszinte részvételét érez Eneke István olimpiai ökölvívőhajónkunk tragikus halála miatt, Budapest székesfőváros már értesítette a Magyar Ökölvívó Szövetséget, hogy Eneke Istvánnak díszsírhelyet adományoz a kerepesi temetőben.

— Voronoff doktor, a világhírű orvosprofesszor, aki a háború kitörése óta Amerikában tartózkodott, néhány nappal újév előtt hajóra szállt, hogy visszatérjen Franciaországba, ahol a hadseregben fog orvosi szolgálatot teljesíteni. A Paris Soir értesítése szerint Voronoff doktort egy különleges esont- és bőrgyógyászati osztály vezetésével bízzák meg.

— Árvíz Spanyolországban. Madridból jelentik: Felhőszakadások következtében több folyó, főként a Guadalquivir kiáradt és számos partmenti helyiséget elöntött, így Sevilla több negyedét is. Sevilla és Huelva között megszakadt a közlekedés. Az ár sok helyiséget elvágott a külvilágtól. Az anyagi kár jelentékeny.

Vasúti katasztrófa a murmanszki vonalon

Stockholm, jan. 3. Az Aftblad tallini távirata szerint Újév napjának estéjén borzalmas vasúti katasztrófa történt a leningrád—murmanszki vasútvonalon. Egy Leningrádból Murmanszk felé robbó katonai vonat jelentős sebességgel kisklott és sok halottat és sebesültet temetett maga alá. A szovjet rendőrség és a katonaság azonnal megkezdte a vizsgálatot a hadászati szempontból oly fontos vasútvonalon történt szerencsétlenség ügyében. Még nem sikerült megállapítani, hogy a vonal túlterhelése és túlságos igénybevétel okozta-e a szerencsétlenséget vagy pedig az, hogy finn repülők összebombázták a vonal egy részét.

HIRDETMÉNY

a 3 éves kort betöltött lovak és öszvérek, valamint a kettős fogatú járműveknek 1940 január havában történő megvizsgálásáról

Közlő a városi elsőfokú közigazgatási hatóság a város érdekelte lakosságával, hogy az 51.833—1939. VI. szám alatt kiadott és kifüggesztett hirdetményben 1940. február hónapban megtartani jelzett vizsgálatok 1940 január hónapban tartatnak meg éspedig: 1940 január hó 17, 18 és 19-én az u. n. Vénházi erdőéri lakásnál (Barca csőzház); január 20, 22 és 23-án a szovjati útfélen fekvő u. n. Vecsey-féle földön; január 24, 25 és 26-án a böszörményi úton lévő baromvásártéren; január 27 és 29-én a szoboszlói úti 5. számú ökaparóháznál; január 30-án Ohattelek-házán és a belsővárosi bér gazdaságban; január 31-én a Hortobágyon lévő máti biztosi hivatalnál. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

**Olcsó lakásra nincs gondja,
Ha megszáll a METROPOLE-ba!**
Pesten, VII. Rákóczi út 58.
Kényelmes, meleg folyóvíz, telefonos szobák P 5.-től.
Remek konyhával, válogatott fajborokkal, hangulatos cigányzenével várja kedves vendégeit a volt miskolci BÖCZÖGÖ.

Erdel tragédia. Oneskó Mihály az öbörmezői erdőségben orvvadászat közben lelőtt egy szarvast. Az elejtett vadat nem tudta egyszerre hazaszállítani, így aztán csak agancsát vette magához, a szarvast pedig elrejtette s gallyakkal letakarta. A következő éjszaka, amikor kiment, hogy hazaszállítsa a szarvast, meglepetve látta, hogy egy „medve” igyekszik a szarvas maradványait kikaparni a fagallyak alól. Oneskó felemelte puskáját, rálőtt a „medvére”, amely hangos segítségi kéréssel kiáltással összeesett. Az orvvadász odarohant és rémülten látta, hogy nem medvét, hanem egy másik orvvadászt látott le, Pasztyák Ivánt. Oneskót a csendőrség letartóztatta.

Remete Antal-napi vásár

Január 8., 9. és 10-én, hétfőn, kedden és szerdán: bőr-, gyapjú-, méz-, dió- stb., továbbá toll-, gabona-, terményvásár. Január 8. és 9-én, hétfőn és kedden: iparcikk vásár. Január 10. és 13-án, szombaton: sertésvásár. Január 15. és 16-án, hétfőn és kedden: 16. és marhavásár. Január 16. és 17-én, kedden és szerdán: ipari és kereskedelmi kirakóvásár.

Közgazdaság

TERMÉNYTÖZSDE

Szllárd a gabonátözsde.
Életheleptek a januári gabonáinak. Búza tiszavidéki, felsőtiszai, dunatiszaközi, fejmegyei, dunántúli és kisalföldi 77 kg-os 20.05, 78 kg-os 20.55, 79 kg-os 20.85, 80 kg-os 21.05, rozs pestvidéki 15.70—15.95, rozs más 15.90—16.15, takarmányrpa I-a 65—66 kg. 17.80—18.05, középminőségű 17.00—17.55, sörárpa kiváló 22—22.55, prima 21.—21.55, sörárpa 20.00—20.30, zab középminőségű 19.90—20.10, tengeri 19.85—19.95, korpa szakkal 14.10—14.35 8-as liszt 16.30—17.00 pengő.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

A szerdai napon tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 2395 darab sertést. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 1044 darab volt. Az irányszat változatlan. Árak: szedett sertés I. 220—260 kilósokig 96—101 fillér, szedett sertés III. 74—83 fillér, exportzsír márkázott 172 fillér kilónként.

DEBRECENI TERMÉNY-ÉS TAKARMÁNYÁRAK

Tengeri szemes mázsája 18.00—18.80 pengő, lucerna 9.50—11.50 P, széna 8.00—10.00 P, lóhere 8. P, búkköny 8.50—8.90 P, búzaszalma 2.30—2.80, takarmányrpa 2.30—3. pengő.

62.370. — HIRDETMÉNY. A városi elsőfokú közigazgatási hatóság értesíti a város érdekelte lakosságát, hogy az Országos Földbirtokrendező Bizottság által megválasztott eljárás alá vont és a korábban juttatott kímódtsa folytán az alábbi ingatlanok üresedtek meg: 1. Harstein Nándor kösélyszegi ingatlanából megváltott 34518/82—83. hrsz. 1 kat. hold 800 négyszögöl területű; 2.

dr. Miklós Ármán Kösélyszeg 13. sz. alatti ingatlanából megváltott 34451/3—34452/2, 34453/2. hrsz. 1 kat hold 800 négyszögöl területű és 3. Steinfeld István ingatlanából megváltott 31830/13. hrsz. 1200 négyszögöl területű mezőgazdasági művelés céljait szolgáló ingatlan. A fenti ingatlanokra igényelket a városi elsőfokú közigazgatási hatóság földszint 40. sz. szobájában a hivatalos órák alatt 1940 évi január hó 15-ig terjedő időben mindazok bejelenthetik, akik az 1920 XXXVI. t. c. 2 paragrafus szerint földhöz juttathatók és velük szemben ugyanezen törvény 3 paragrafusában felsorolt kizáró okok nem forognak fenn (magyar állampolgár gondnokság alatt nem áll, politikai jogainak gyakorlása alól felfüggesztve nincs, csőd és kényszerregegyezési eljárás alatt nincs, katonai kötelezettségének eleget tett, az esetleg részére juttatott ingatlan tőle vissza nem vonatott). Az igénylő jelentkezése alkalmával hitelt érdemlően köteles igazolni: a saját és családtagjai családi, vagyoni és kereseti viszonyait; ingatlan vagyonát, annak nagyságát, fekvését, az esetlegesen korábban juttatott ingatlan területét s azt, hogy az melyik ingatlan részéből váltott meg. Igazolni tartozik azt is, hogy az általa igényelt ingatlan megváltási árának húsz százalékát, részére való juttatás esetén, egy összegben és készpénzben megfizetni képes-e és miből; továbbá, hogy két évnél régebben esedé kessé vált köztartozás ternen nyilván tartva nincsen. Igazolandó a jelentkezés alkalmával igénylő katonai kintüntetése, esetleg rokkantsága és annak foka is. Figyelmezteti a hatóság az érdekelteket hogy jelentkezésük csakis a fentebb részletezett igazolások után vehető fi gyelembe. — Debrecen, 1939 december 29-én. sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

HIRDETMÉNY. (Munkaadók figyelmébe). Közli a városi adóhivatal azokkal a munkaadókkal, akiknek egyszerűen ötnél több alkalmazottjuk soha sincs s közöttük nincsen irodai munkát végző hogy alkalmazottaik illetményei utáni alkalmazotti kereseti, rokkant és külföldi adó átalányozását kérhetik a városi adóhivataltól január hó 15-ig. A január 15-ike után beadott kérelem esetében a munkaadó a kérelem feletti határozathozatalig illetményjegyzéken tartozik havonként bejelenteni alkalmazottait — Az alkalmazottak számának megállapításánál a tanoncok figyelmen kívül hagyandók. Az átalányozás iránti kérvényezéshez megfelelő úrlap a városi adóhivatal 23. szobájában a délelőtti hivatalos órák alatt díjmentesen kapható. Az átalányozás csakis az olyan munkaadóra előnyös, kinek alkalmazottai számában, az alkalmazottak személyében, főleg pedig az alkalmazottak keresete összegében nincs, vagy nagyon ritkán fordul elő változás. Akinél gyakran változnak az alkalmazottak s azok keresete változókéony természetű, azokra nézve a sokféle változás bejelentése sokkal kényelmesebb, mintha havonként rendszeren illetményjegyzéken jeleníti be alkalmazottait. Az átalányozás egy naptári évre, vagy ennél rövidebb időtartamra kérhető. Debrecen, 1940 január hó 2-án. Városi adóhivatal.

APRÓHIRDETÉSEK

Alkalmazást nyer férfi

Egy embert, aki frni és számolni tud, kocsisnak azonnal felveszem, Nyil ucca 32. 500

Alkalmazást nyer nő

Egy ügyes hölgyfodrász nőt és egy tanulóleányt

felveszek, Szent Anna u 41. szám. 515

Tanulóleányt felvesz a „Vénusz” kozmetika, — Hatvan ucca 2. szám, I. emelet. 496

Háztartási alkalmazott

Bejárónő, négyórás munkára felvétetik Simonfy 13. I. em. bal. 519

Jól főző mindenest házaspár keres, hosszú bizonyítványokkal február 1-ére. Jelentkezés 6 órákor. Markovits Sándor-né, Hatvan ucca 6. 492

Szakácsnő felvétetik Kossuth ucca 15. 523 vv.

Feltétlen megbízható jó bizonyítvánnyal mindenest felvétetik, Hirsch, Hatvan ucca 70. Jelentkezés reggel 7—8 óra között. 522

Főzni tudó mindenest bejárónő 5 órai munkára felvétetik azonnalra özv Nyiry Istvánné fűszeres Árpád-tér, Sámsoni út 4. szám. 520

Bejárónőt, aki főzni is tud azonnalra felveszek. Jelentkezés a reggeli órákban, Pethő Béláné, Piac ucca 77. I. em. 512

Bejárónő, mindenest, harmincas, munkabíró, délelőttre azonnal felvétetik, Honvéd ucca 16. 510

Bejárónőt, közelben lakót, kis családdal délelőttre felveszek. Széchenyi ucca 43. 504

Megbízható bejárónő délelőtti munkára felvétetik, Hatvan ucca 24. sz., keresztülpület. 507

Takarítónőt felveszek Komárominé, József kir. herceg u. 3. sz. fodrász-üzlet. 506

Bejáró, parketthez érto takarítónő azonnal felvétetik, Piac ucca 73 sz. Rác. 497

Ajánlat

Varrógép vétel, csere eladás. Javítások szakszertűen legolcsóbban Keszler, Széchenyi ucca 1. szám. 1884 1. 22.

Karácsonyra ékszer, s órákat legolcsóbban Szekeres és Vágini, Bádógos ucca 4. Szakszerű készítés és javítás, — Aranybevéltás. 1797 1. 19.

„Likált” faszénkocka a napokban megérkezik. Megrendeléseket felveszek, Grünfeld, Hatvan ucca 21. szám, telefon: 29-82. sz. 77 1. 10

Használt varrógépek nagyválasztékban, olcsón, jótállással. Javítások szakszertűen, Eisenberger, Csapó ucca 101. szám alatt. 1895 1. 22

Mindenki csinos lesz aki fűzőjét, haskötőjét, mell tartóját Weisz Lenkénél készítteti, Burgondia u. 2. szám. 482

Kereslet

Oeskavasát, fémet mindenféle vasanyagot legmagasabb árban vesz Vaskavots, Pacsirta u. 17. sz. telefon: 26-94. sz. 1933 3. 23

Veszek bútort, zálogjegyet, varrógépet, irodaberendezést, ingóságogokat. Hívásra jövök. Csapó ucca 16. 115 1. 27

Mosott rongyot vesz a nyomda, József kir herceg ucca 1. 500

Aranyat, ezüstöt, brilliánt, zálogjegyet, magas áron vesz Pollák Endre ékszerész Hatvan ucca 2. 1528 1. 15

Keresek forgalmas helyen fűző műhely céljára alkalmas helyiséget, esetleg nagyobb üzlet-helyiségbe rezszi megosztás céljából betársulnék. Cím a kiadóba. 516

Teljes ellátás

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra, Ferenc József út 59. telefon: 23-39. 800 vv

Élelmiszer ital

Bor literje 55 fillértől Be nyátsenénál, Tiszapalotában és Péterfia ucca 11. sz. alatt. 90 12. 31

Tokaji (tolcsval) 1937 évi furmint, ünnepekre 76 fillér, Csapó ucca 31. sz. alatt. 1750 1. 20

Füge 110, gesztenye 96, édes mandarin 96, narancs 80, aszaltszilva 80 mogyoróbél 320, csemege dióbél 360, mazsola 140. Déligyümölcs csarnok. Bika mellett.

Teljes tejet, napi 25 liter átveszek, Péterfia 52. Marx lerakat. 517

Bútor

Kombinált szekrény, és hármasszekrény, modernháló, ebédlő, konyhaberendezés, női báránybunda, olcsón eladó Kossuth ucca 49. szám. 1415 1. 12

Hálószobák, ebédlők, s kombinált szobák, konyhaberendezések, legjobbat legolcsóbban csak a Salamon bútorgyártásban vásárolhat, Hunyadi u. 2. Részletre is 1533 3 15

Faragott tölgyfa ebédlő, keményfa háló, olajfémények, különféle edények eladók. Miklós u. 17. sz. második ajtó. 443

Tüzelő anyagok

Tüzfát, szenet, vásároljon legolcsóbban Vágó tüzfá- és szénkereskedőnél, Margitföld Takarékpénztárnál. 1326 vv.

Kiadó lakás egyszobás

Fürdőszobás egy szoba előszoba, konyha, kamara lakás kiadó. Miklós ucca 17. második a. 444

Kiadó lakás kétszobás

Uccai, emeleti 2 szoba, konyha, előszobás lakás kiadó, február 1-ére, Rothermere ucca 1. Értekezni délután 2—3 óra között. 481

Butorozott szoba

Csinosan berendezett különbejárattú butorozott szoba kiadó, Arany János ucca 18. szám, második lakás. 1817 vv.

Szépen butorozott féregmentes szoba, fürdőszoba használatl kiadó. Faragó u. 15. 439

Különbejárattú butorozott szoba, február 1-ére kiadó. Simonfy út 9. sz. alatt. 514

Különbejárattú két uccai butorozott szoba jan. hó 15-ére kiadó. Ajtó u. 11. szám alatt. 508

Csinosan butorozott uccai szoba, előszobával tisztviselő részére kiadó. Vörösmarty u. 9. 502

Különbejárattú kis udvari butorozott szoba kiadó. Varga u. 6. 498

Vegyes

Egy tiszta sárga kanári kirepült. Megtaláló 10 pengőt kap. Csillag u. 80. szám. 455

Grafológusú biztos jó analízist nyújt az érdekűdőknek. Fogad: Széchenyi ucca 43.

Ingóságvétel

Zálogcédulát, látszóveket, alpakka étkezleket, régi bútorokat, regiségeket legmagasabb áron vásárol Ingóságközvetítő, püspöki palota telefon: 11-99.

Singer varrógépet, erős és jóállapotban, vételyre keresek, Sas ucca 2. sz., Sárkány. 524

Ingóság eladás

Férfi műkorcsolya 40-es cipőre felszerelve, eladó. Erdős fodrász, Rákóczi ucca 41. 525

Perzsabunda, modern fazonnal eladó. Vörösmarty ucca 19. 521

Eladók nagy fehér damaszt abroszok, fehér himzett díszabrosz, kapric párna húzat, többféle tehéneműek, Lorántffy ucca 5. szám, pince. 505

Eladó ház

Kedvező fizetési feltételek mellett eladó házak: Apaffi ucca 67. Wessellényi ucca 93. sz. Turr István ucca 8. sz. Zugo ucca 5—7. sz. Salétrom ucca 24. Déli sor 23. sz. Ujj ucca 22. Érdeklődni lehet: Alföldi Takarékpénztárnál. 1326 vv.

Eladó Derecskén Kossuth ucca 1666. számú ház, jömeneteli jogfolytonos kocsmával. Értekezni a helyszínen. 499

Eladó föld

Öndől föld, 8 hold és egy Simonfy úti 350 öles parcella eladó. Értekezni: Halcsarnokban a Vigmozával szemben 514

Eladó állatok

130—180 kilós sertések eladók, Dionségi út. Polgári tanya. 441

150 kilós zsirsertés eladó. Vasgyereben ucca 7. szám alatt. 518

Liba, magyar, keresztes, hízlalásra vagy pedig magnak kapható. Kossuth ucca 54. 513

Hét darab hizott sertés eladó Varga ucca 33 511

Kövér prima mangalica sertés eladó. Honvéd u. 83. sz. 509

Négy darab mázsás hizó eladó. Baranyi ú. 5. sz. vámház csárda. 503

Eladó egy darab simmenthállifelhén, 15 literes, 6 éves, kisborjas egy házőrző kutya, Erzsébet u. 8. 501

Szerkesztő: Jelelős PÁLFI JÓZSEF
Kiadó: Jelelős IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Feltöltő nyomdavezető SZIGETHY KÁROLY